

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla powiatu
ostrowskiego**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza powiatu	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	10
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	15
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie ostrowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	16
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów powiatu ostrowskiego w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych	17
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	17
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	24
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców powiatu ostrowskiego	32
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	32
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	34
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie ostrowskim	57
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	57
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	59
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	61
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	63

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	66
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu	67
Spis tabel	69
Spis wykresów	70

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – Computer Assisted Web Interview, ankieta online.

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja (DI) - rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Gmina - podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy.

UTW – Uniwersytet Trzeciego Wieku

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

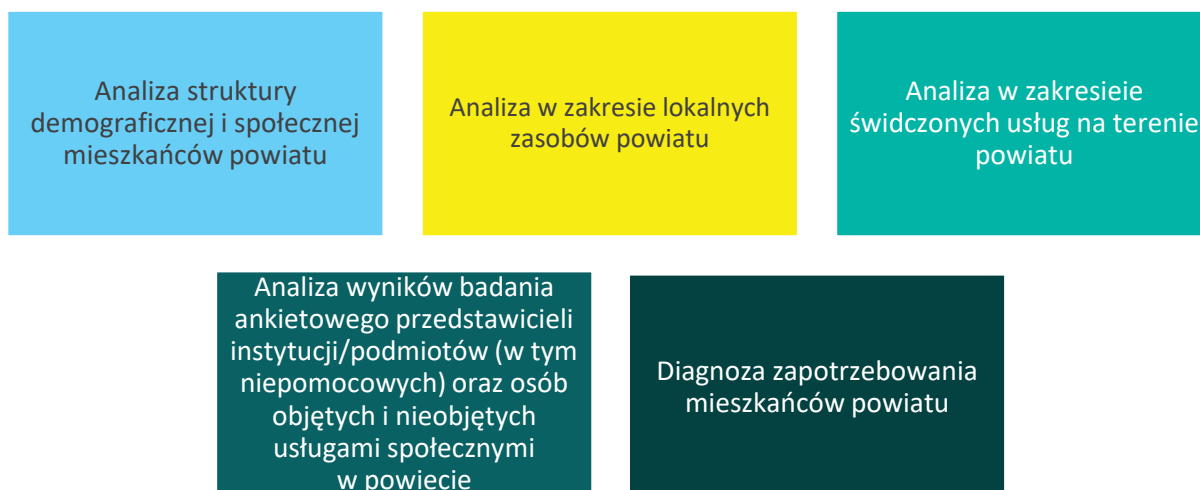
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy powiatu ostrowskiego. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w powiecie ostrowskim oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Powiat ostrowski zamieszkiwało na koniec 2023 roku 68 412 osób, z czego 34 710 stanowiły kobiety, a 33 702 to mężczyźni. Spośród ogółu ludności, 12 590 mieszkańców to osoby w wieku przedprodukcyjnym, 39 397 mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym, zaś 16 425 mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza powiatu

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej powiatu wynika, że jego dochody per capita były niższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była również niższa od wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

W powiecie ostrowskim funkcjonują podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 218, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Wyróżnić należy także 63 Koła Gospodyń Wiejskich, angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonowały także spółdzielnie socjalne, klub integracji społecznej oraz warsztat terapii zajęciowej.

W powiecie ostrowskim funkcjonowało 14 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym: 1 PCPR, 11 OPS, 1 ŚDS, 1 OIK. Na terenie powiatu działały także lokalne i powiatowe placówki wsparcia takie jak: Dzienny dom senior+, kluby seniora (w tym 7 Klubów senior+), uniwersytet trzeciego wieku, placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, placówka wsparcia dziennego, placówka opiekuńczo-wychowawcza, mieszkanie treningowe.

W przypadku placówek niepomocowych w powiecie funkcjonowały na koniec 2023 roku: 11 bibliotek, placówki służby zdrowia, 5 ośrodków sportu i rekreacji 4 placówki kultury.

W 2023 roku gminy powiatu ostrowskiego dysponowały 548 mieszkaniami komunalnymi, w tym 130 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 77 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 48 osób.

W ramach projektów gminy powiatu ostrowskiego oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie ostrowskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 1 151 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymało 1 115 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie ostrowskim w 2023 roku należy wymienić:

- ubóstwo, które dotknęło 653 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 619 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba, która dotyczyła 597 rodzin
- bezrobocie, które wystąpiło u 463 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 150 rodzin, w tym 70 rodzin niepełnych oraz 77 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku OPS-y z powiatu ostrowskiego przeprowadziły 1 848 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 374 rodzin, liczących łącznie 4 037 osób. Praca socjalna została skierowana do 1 182 rodzin, w których znajdowało się łącznie 2 708 osób. W tym samym roku zawarto 23 kontrakty socjalne.

V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie powiatu liczba osób starszych w 2023 r. wynosiła 16 425, co stanowiło 24,01% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 346 rodzin spośród osób starszych z czego 240 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 555 członków tych rodzin, co stanowiło 0,81% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu ostrowskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 130 osób na łączną kwotę 1 171 674 zł.

Na terenie powiatu funkcjonowały następujące placówki wsparcia dla osób starszych:

- Dzienny dom senior+ (z 15 miejscami)
- dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku z 30 miejscami prowadzony przez podmiot prywatny
- Kluby senior+ (7 placówek)
- uniwersytet trzeciego wieku.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu ostrowskiego dobrze wspierają osoby starsze (tak uważa 35% beneficjentów usług społecznych i 35% niekorzystających z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że usługi społeczne dla osób starszych na terenie gmin powiatu ostrowskiego są niewystarczające (37% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu ostrowskiego jest trudne (39% beneficjentów usług społecznych i 37% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby starsze najczęściej korzystały w gminach powiatu ostrowskiego z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w powiecie ostrowskim zamieszkiwało 9 572 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 619 rodzin, które zamieszkiwały gminy powiatu ostrowskiego, w których żyło łącznie 1 087 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 14 osób w kwocie 22 088 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 48 osobom na łączną kwotę 227 307 zł

- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 151 osób, przeznaczono łącznie 227 307 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny 424 osoby na łączną kwotę 731 383 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 60 świadczeń na łączną kwotę 382 841 zł. 723 osobom z niepełnosprawnościami.

W powiecie ostrowskim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 196 847 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 415 445 zł
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 3 077 711 zł.

W ramach projektów gminy powiatu ostrowskiego oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu ostrowskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (to jest opinia 27% beneficjentów usług społecznych i 31% niekorzystających z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminy powiatu ostrowskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (tak wskazało 39% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu ostrowskiego jest trudne (36% beneficjentów usług społecznych i 37% niekorzystających z nich).

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 37 rodzinom, obejmującym 40 osób, co stanowiło 0,06% populacji. Świadczenie schronienia udzielono 22 osobom, na łączną kwotę 170 669 zł.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu ostrowskiego dobrze wspierają osoby w kryzysie bezdomności (tak myśli 25% beneficjentów usług społecznych i 21% niekorzystających z nich).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu ostrowskiego są niewystarczające (34% beneficjentów usług społecznych i 32% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu ostrowskiego jest trudne (41% beneficjentów usług społecznych i 37% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu ostrowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- Noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna
- punkty pomocy doraźnej.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w powiecie ostrowskim wskazuje, że w 2023 roku 597 rodziny były objęte świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 42 rodziny, w których funkcjonowało 99 osób. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 4 rodzinach, w których żyło 4 osoby.

Na przeciwdziałania alkoholizmowi gminy przeznaczyły 2 029 590 zł, a w przypadku narkomanii 28 693 zł. W 2023 roku przyznano 26 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 49 076 zł.

Na terenie powiatu ostrowskiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i były to:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (z 45 miejscami), prowadzony przez powiat
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 11 osób, na które przyznano świadczenie, w wysokości 97 197 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu ostrowskiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (29% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu ostrowskiego są niewystarczające (tak myśli 38% beneficjentów usług społecznych i 40% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu ostrowskiego jest trudne (43% beneficjentów usług społecznych i 47% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu ostrowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie ostrowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS, w 2023 roku w powiecie ostrowskim zamieszkiwało 12 590 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,4% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 36,07% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 2 531 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 282 i stanowiły 39,33% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 169 i stanowiły 23,57% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 134 i stanowiły 18,69% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 73 i stanowiły 10,18% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 47 i stanowiły 6,56% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi było 6 i stanowiły 0,84% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi było 6 i stanowiły 0,84% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 249 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 626 osób.

Na terenie powiatu funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- ośrodek interwencji kryzysowej prowadzony przez powiat
- placówka opiekuńczo-wychowawcza (rodzinny dom dziecka)
- placówka wsparcia dziennego (światlica socjoterapeutyczna).

Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystało 266 osób.

Ocena wsparcia rodzin z dziećmi udzielanego przez gminy powiatu ostrowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają ww. wsparcie źle (30% badanych) niż oceniają dobrze (27% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z nich są odmiennego zdania (27% badanych ocenia to wsparcie dobrze, a 22% badanych ocenia je źle).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu ostrowskiego są wystarczające (30% beneficjentów usług społecznych i 31% niekorzystających z nich).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że uzyskanie usług oferowanych rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu ostrowskiego jest łatwe (tak myśli 32% beneficjentów usług społecznych i 29% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu ostrowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie ostrowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Większość przedstawicieli (68% ankietowanych) badanych instytucji w gminach powiatu ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Zdecydowana większość (78% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie ostrowskim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 32% gotowe do 46% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 5% gotowe do 63% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 10% gotowe do 82% niegotowe.

Większość badanych (91% ankietowanych) słyszała o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS), i tę ideę ocenia pozytywnie. Spośród przedstawicieli instytucji 95% badanych przyznała, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

Większość (41% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW POWIATU OSTROWSKIEGO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców powiatu ostrowskiego wyniosła 68 412 osób. Przyrost naturalny w powiecie był ujemny i kształtował się na poziomie -276 osób w 2023 roku. Saldo migracyjne było ujemne i wynosiło -214 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 51,75% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie ostrowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	68 412	88 998
Gęstość zaludnienia	56,2	281,6
Przyrost naturalny	-276	-229
Saldo migracji	-214	237
Kobiety na 100 mężczyzn	103	104
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	12 590, 18,4%	17 872, 19,54%
w tym K	6 131	9 177
w tym M	6 459	8 695
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	39 397, 57,59%	51 577, 57,71%
w tym K	17 988	24 155
w tym M	21 409	27 402
Liczba i % osób 65+	16 425, 24,01%	19 569, 22,74%
w tym K	10 591	12 762
w tym M	5 834	6 807

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadały 42 osoby w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 74 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 131 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 32,1%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 24,01%, w tym dla kobiet 15,48%, a dla mężczyzn 8,53%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie ostrowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu w zł.	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark) w zł.
Dochody powiatu per capita	6 895,02zł	7 233,32 zł
Dochody własne powiatu per capita	2 513,09 zł	3 160,40 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	105	112,7

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą w powiecie ostrowskim w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody powiatu per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji powiatu, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody powiatu per capita były niższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa niż wskaźnik dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie ostrowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	218	283,5
NGO/ 1000 mieszk.	3,19	3,32
Frekwencja w wyborach samorządowych	57,06%	56,86%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	71,9%	74,71%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące powiatu ostrowskiego w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców powiatu w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźnika dotyczącego NGO był on niższy od średniej województwa, natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów samorządowych była wyższa od średniej wojewódzkiej, zaś niższa w wyborach parlamentarnych.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W powiecie ostrowskim funkcjonowało 14 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu ostrowskiego.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Widnichowska 20, 07-300 Ostrów Mazowiecki	Starostwo powiatowe	16	7 272 641	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Warchalskiego 3, 07-300 Ostrów Mazowiecki	Starostwo powiatowe	33	16 262 963	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Warszawska 36, 07-305 Andrzejewo	Urząd gminy	6	391 273	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Pomocy Społecznej	Aleja Papieża Jana Pawła II 45, 07-325 Boguty-Pianki	Urząd gminy	4	1 552 620	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Plac Kościelny 6, 07-306 Brok	Urząd gminy	3	2 512 313	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Biegańskiego 3, 07-320 Małkinia Górna	Urząd gminy	13	8 054 971	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Drohiczyńska 2, 07-322 Nur	Urząd gminy	5	2 510 635	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Gen. Władysława Sikorskiego 3, 07-300 Ostrów Mazowiecki	Urząd gminy	14	9 128 782	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Stary Lubotyń 42, 07-303 Stary Lubotyń	Urząd gminy	3	4 300 455	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Romantyczna 2, 07-324 Szulborze Wielkie	Urząd gminy	4	1 220 870	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Zastawska13, 07-311 Wąsewo	Urząd gminy	12	3 908 708	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Środowiskowy Dom Samopomocy	ul. Warchalskiego 3, 03-300 Ostrów Mazowiecka	Urząd miasta	13	1 427 187	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. Rubinkowskiego 15, 07-300 Ostrów Mazowiecka	Starostwo powiatowe	brak danych	brak danych	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych JOPS powiatu ostrowskiego.

Zapewniały one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek. Z analizy powyższych danych wynika, że na terenie powiatu ostrowskiego funkcjonują: 1 PCPR, 11 OPS, 1 ŚDS, 1 OIK. Na terenie powiatu ostrowskiego funkcjonują także inne jednostki wsparcia: Dzienny dom senior+, kluby seniora (w tym 7 Klubów senior+), uniwersytet trzeciego wieku, placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, placówka wsparcia dziennego, placówka opiekuńczo-wychowawcza, mieszkanie treningowe

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu ostrowskiego.

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Suma (powiat ostrowski)	63	218	2	0	0	1	1
m. Ostrów Mazowiecka	0	66	2	0	0	1	1
Andrzejewo	9	12	0	0	0	0	0
Boguty-Pianki	1	9	0	0	0	0	0
Brok	3	7	0	0	0	0	0
Małkinia Górna	10	17	0	0	0	0	0
Nur	4	15	0	0	0	0	0
Ostrów Mazowiecka	13	40	0	0	0	0	
Stary Lubotyń	2	12	0	0	0	0	0
Szulborze Wielkie	3	4	0	0	0	0	0
Wąsewo	8	25	0	0	0	0	0
Zaręby Kościelne	10	11	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W powiecie ostrowskim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 218, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Wyróżnić należy także

63 Koła Gospodyń Wiejskich, angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonowały także spółdzielnie socjalne, klub integracji społecznej oraz warsztat terapii zajęciowej.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu ostrowskiego według rodzaju prowadzonej działalności.

	LICZBA ZAREJESTROWANYCH NGO /SUMA NGO Z WSKAZANĄ DZIAŁALNOŚCIĄ	SPORT	KULTURA	EDUKACJA	ZDROWIE	POMOC SPOŁECZNA	BEZPIECZEŃSTWO	ROZWÓJ LOKALNY	EKOLOGIA	DEMOKRACJA	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	RYNEK PRACY	DZIAŁ MIĘDZYNARODOWA	NAUKA TECHNIKA	BRANŻOWE	RELIGIA
Suma (powiat ostrowski)	218/198	40	10	12	9	7	83	22	1	4	1	5	1	0	1	2
m. Ostrów Mazowiecka	66/58	19	2	8	6	6	5	5	1	2	0	2	1	0	1	0
Andrzejewo	12/14	2	1	0	1	0	8	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Boguty-Pianki	9/8	1	0	0	0	0	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Brok	7/6	3	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Małkinia Górna	17/18	5	1	0	0	0	9	1	0	1	0	1	0	0	0	0
Nur	15/14	0	2	0	0	0	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostrów Mazowiecka Stary	40/33	7	2	2	1	1	16	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Lubotyń	12/10	0	0	0	0	0	9	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Szulborze Wielkie	4/4	0	0	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Wąsowo	25/21	2	1	0	0	0	13	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Zaręby Kościelne	11/12	1	0	0	1	0	4	4	0	1	0	1	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC na podstawie danych

<https://spis.ngo.pl/ostrowski?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> [dostęp 1.12.2024].

W powiecie ostrowskim w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 218 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 198 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie powiatu były te o charakterze bezpieczeństwa, sportowym, rozwoju lokalnego, edukacyjnym oraz kulturalnym.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu ostrowskiego.

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Biblioteka Publiczna Gminy Andrzejewo	ul. Warszawska 36, 07-305 Andrzejewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Przychodnia Zdrowia	ul. Srebińska 17, 07-305 Andrzejewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Biblioteka Publiczna Gminy Boguty-Pianki	ul. Targowa 17, 07-325 Boguty-Pianki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bogutach-Piankach	ul. Pawła Olszewskiego 2, 07-325 Boguty-Pianki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Przychodnia Lekarza Rodzinnego Twoje Zdrowie.	ul. Targowa 17, 07-325 Boguty-Pianki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Biblioteka Publiczna w Broku	ul. Pułtуска 22, 07-306 Brok	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Jana Pawła II 36, 07-306 Brok	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	ul. Przedszkolna 3, 07-320 Małkinia Górna	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Biegańskiego 3, 07-320 Małkinia Górna	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Mak-Med	ul. Biegańskiego 3, 07-320 Małkinia Górna	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Biblioteka Publiczna Gminy Nur	ul. Drohiczyńska 2, 07-322 Nur	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Przychodnia Zdrowia w Nurze	ul. Drohiczyńska 8, 07-322 Nur	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ostrowi Mazowieckiej	ul. Henryka Trębickiego 10, 07-300 Ostrow Mazowiecka	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi sportowe
Miejski Dom Kultury	ul. 3-Go Maja 50/0, 07-300 Ostrow Mazowiecka	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej w Ostrowi Mazowieckiej	ul. 11 Listopada 8, 07-300 Ostrow Mazowiecka	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne, czytelnictwo
Plcówki służby zdrowia ¹	Ostrow Mazowiecka	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

¹ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: https://www.ostrowmaz.com/katalog/kategorie/8/szpitalne-i-przychodnie#google_vignette (Dostęp 18.12.2024 r.)

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Starym Lubotyniu	Stary Lubotyń 42, 07-303 Stary Lubotyń	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Starym Lubotyniu	Stary Lubotyń 42, 07-303 Stary Lubotyń	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus” Dariusz Kossakowski	Stary Lubotyń 36a, 07-303 Stary Lubotyń	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Gminne Centrum Sportu i Rekreacji	ul. Armii Krajowej 6, 07-311 Wąsewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Wąsewie	ul. Zastawska 13 07-311 Wąsewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne, czytelnictwo
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska Vish-Med	ul. Goworowska 39, 07-311 Wąsewo	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Biblioteka Publiczna Gminy	ul. Romantyczna 17, 07-324 Szulborze Wielkie	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Ośrodek Zdrowia "Centrum Medyczno-Diagnostyczne" sp. z o.o.	ul. Romantyczna 2, 07-324 Szulborze Wielkie	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Biblioteka Publiczna Gminy Zaręby Kościelne	ul. Kowalska 16a, 07-323 Zaręby Kościelne	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zarębach Kościelnych	ul. Pułkownika Stanisława Wierzbickiego 10, 07-323 Zaręby Kościelne	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Ostrowi Mazowieckiej z siedzibą w Nagoszewie	ul. Turka 39/2, 07-300 Ostrow Mazowiecka	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Ośrodek Zdrowia w Jasionicy	ul. Pawła Jasionicy 29, 07 - 304 Ostrow Mazowiecka	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Ośrodek Zdrowia w Komorowie	ul. Mazowiecka 90, 07-310 Komorowo	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędów gmin na terenie powiatu ostrowskiego.

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie powiatu ostrowskiego. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawiony podmiot realizuje różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji, ochrony zdrowia. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie powiatu

ostrowskiego funkcjonowało: 11 bibliotek, placówki służby zdrowia, 5 ośrodków sportu i rekreacji 4 placówki kultury.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminach powiatu ostrowskiego w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie ostrowskim w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	2 243	2 026
- świadczenia pieniężne	1 151	1 254
- świadczenia niepieniężne	1 115	1 162
Liczba rodzin	1 576	1 975
Liczba osób w rodzinach	3 485	3 996

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu ostrowskiego (MRIPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie ostrowskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	39,06%	36,05%
- w wieku produkcyjnym	43,86%	44,71%
- w wieku poprodukcyjnym	17,08%	19,24%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	47,5%	49,49%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	52,5%	50,51%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu ostrowskiego (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS-y w powiecie ostrowskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie pieniężnej skorzystały 1 151 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niefinansowej otrzymało 1 115 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie ostrowskim w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
Ubóstwo	653	1 489	41,43%	42,73%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	37	40	2,35%	1,15%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	125	635	7,93%	18,22%
- w tym wielodzietność	93	507	5,9%	14,55%
Bezrobocie	463	1 188	29,38%	34,09%
Niepełnosprawność	619	1 087	39,28%	31,19%
Długotrwała lub ciężka choroba	597	1 005	37,88%	28,84%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	150	652	9,52%	18,71%
- w tym rodziny niepełne	70	224	4,44%	6,43%
- w tym rodziny wielodzietne	77	433	4,9%	12,42%
Przemoc domowa	8	23	0,51%	0,66%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	42	99	2,66%	2,84%
Narkomania	4	4	0,25%	0,11%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	18	19	1,14%	0,55%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	14	21	0,89%	0,6%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej², pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie ostrowskim w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo, które dotknęło 653 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 619 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba, która dotyczyła 597 rodzin
- bezrobocie, które wystąpiło u 463 rodzin

² Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 150 rodzin, w tym 70 rodzin niepełnych oraz 77 rodzin wielodzietnych.

Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie ostrowskim 2023 roku.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	0	275
- świadczenia pieniężne	0	193
- świadczenia niepieniężne	0	101
Liczba rodzin	0	287
Liczba osób w rodzinach	0	504

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu ostrowskiego (MRiPS-03R).

Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	0%	9,29%
- w wieku produkcyjnym	0%	84,2%
- w wieku poprodukcyjnym	0%	6,51%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	0%	44,8%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	0%	55,2%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu ostrowskiego (OZPS).

W gminach powiatu ostrowskiego funkcjonowały także inne placówki wsparcia, m.in. 1 dzienny dom pomocy (będący Dziennym Domem Senior+) oraz kluby seniora (7 klubów Senior+).

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 350 osobom na łączną kwotę 2 241 790 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 314 osób na sumę 2 086 083 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 36 osobom na łączną kwotę 155 707 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 141 osobom na łączną kwotę 379 766 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 141 zasiłków o wartości 292 616 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 26 zasiłków na łączną kwotę 49 076 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 14 zasiłków na sumę 22 088 zł
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano 1 świadczenie na kwotę 4 686 zł.

W 2023 roku gminy powiatu ostrowskiego udzieliły wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymało 14 osób na łączną kwotę 36 176 zł. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 5 świadczeń na łączną

kwotę 15 802 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 721 osobom na łączną kwotę 473 235 zł.

W 2023 roku gminy powiatu ostrowskiego udzieliły wsparcia w postaci dodatku energetycznego 16 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 21 200 zł. Natomiast dodatki mieszkaniowe zostały przyznane 526 gospodarstwom domowym, na co przeznaczono łącznie 859 430 zł.

Gminy w powiecie ostrowskim przeznaczyły w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 60 127 939 zł w tym w budżecie OPS 53 252 671 zł. Powiat przekazał na potrzeby pomocy społecznej kwotę 8 078 433 zł, z czego budżet PCPR wyniósł 7 272 641 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gminy powiatu ostrowskiego dysponowały 548 mieszkaniami komunalnymi, w tym 130 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 77 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 48 osób. Powiat prowadził 1 mieszkanie treningowe.

W 2023 roku gminy przeznaczyły na pobyt w domu pomocy społecznej dla 74 osób kwotę 2 905 069 zł.

Gminy prowadziły środowiskowy dom samopomocy, który zapewniał 45 miejsc, z których skorzystało 50 osób. W sumie zatrudnionych było w nim 13 osób. Prowadzenie tej placówki kosztowało 1 427 187 zł.

3. Praca socjalna

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej z powiatu ostrowskiego przeprowadziły 1 848 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 374 rodziny, liczące łącznie 4 037 osób. Praca socjalna została skierowana do 1 182 rodzin, w których znajdowało się łącznie 2 708 osób. W tym samym roku zawarto 23 kontrakty socjalne.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 16 425, co stanowiło 24,01% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 346 rodzin spośród osób starszych z czego 240 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 555 członków tych rodzin, co stanowiło 0,81% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu ostrowskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 130 osób na łączną kwotę 1 171 674 zł.

Na terenie powiatu funkcjonowały następujące placówki wsparcia dla osób starszych:

- Dzienny dom senior+ (z 15 miejscami)

- dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku z 30 miejscami prowadzony przez podmiot prywatny
- Kluby senior+ (7 placówek)
- uniwersytet trzeciego wieku.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w powiecie ostrowskim zamieszkiwało 9 572 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 619 rodzin, które zamieszkiwały gminy powiatu ostrowskiego, w których żyło łącznie 1 087 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 14 osób w kwocie 22 088 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 48 osobom na łączną kwotę 227 307 zł
- na turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 151 osób, przeznaczono łącznie 227 307 zł
- na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny 424 osoby na łączną kwotę 731 383 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 60 świadczeń na łączną kwotę 382 841 zł. 723 osobom z niepełnosprawnościami.

W powiecie ostrowskim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 196 847 zł
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 415 445 zł
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 3 077 711 zł.

W ramach projektów gminy powiatu ostrowskiego oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 37 rodzinom, obejmującym 40 osób, co stanowi 0,06% populacji. Świadczenie schronienia udzielono 22 osobom, na łączną kwotę 170 669 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w powiecie ostrowskim wskazuje, że w 2023 roku 597 rodziny były objęte świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 42 rodziny, w których funkcjonowało 99 osób. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 4 rodzinach, w których żyły 4 osoby.

Na przeciwdziałania alkoholizmowi gminy przeznaczyły 2 029 590 zł, a w przypadku narkomanii 28 693 zł. W 2023 roku przyznano 26 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 49 076 zł.

Na terenie powiatu ostrowskiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i były to:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (z 45 miejscami), prowadzony przez powiat
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 11 osób, na które przyznano świadczenia w łącznej wysokości 97 197 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS, w 2023 roku w powiecie ostrowskim zamieszkiwało 12 590 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,4% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 36,07% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 2 531 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 282 i stanowiły 39,33% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dzieci było 169 i stanowiły 23,57% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dzieci było 134 i stanowiły 18,69% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dzieci było 73 i stanowiły 10,18% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dzieci było 47 i stanowiły 6,56% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dzieci było 6 i stanowiły 0,84% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dzieci było 6 i stanowiły 0,84% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 249 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 626 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu ostrowskiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 787 dzieci, co stanowiło koszt 893 391 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 959 osobom, co dotyczyło 569 rodzin w których było 1 956 osób, na które przeznaczono 1 276 466 złotych.

W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 8 asystentów rodziny objęto 109 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 811 694 zł.

W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 35 058 202 zł. W gminach powiatu ostrowskiego w 2023 roku na świadczenie wychowawcze wydano 17 773 zł. Na wspieranie rodzin w powiecie ostrowskim przeznaczono 528 116 zł.

Na terenie powiatu funkcjonowały placówki wsparcia dla rodzin z dziećmi i były to:

- ośrodek interwencji kryzysowej prowadzony przez powiat
- placówka opiekuńczo-wychowawcza (rodzinny dom dziecka)
- placówka wsparcia dziennego (światlica socjoterapeutyczna).

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinne) udzielono 21 rodzinom. Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 459 366 zł.

Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystało 266 osób.

9. Uchodźcy

Tabela 13 przedstawia szczegółowe dane dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w powiecie ostrowskim w 2023 roku, z podziałem na różne grupy beneficjentów, w zależności od ich statusu prawnego. Zestawienie uwzględnia zarówno świadczenia pieniężne na utrzymanie i naukę języka polskiego, jak i inne formy wsparcia, takie jak praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Dane te pozwalają ocenić skalę pomocy i grupy objęte wsparciem w kontekście różnorodnych potrzeb cudzoziemców.

Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie ostrowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	0	X

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCR powiatu ostrowskiego.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW POWIATU OSTROWSKIEGO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców powiatu ostrowskiego wyniosła 1170 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

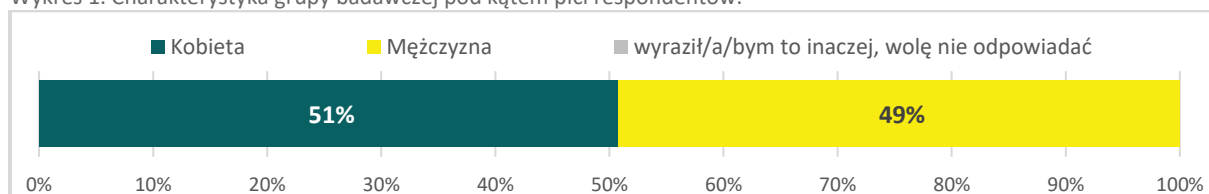
W badaniu mieszkańców gmin powiatu wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

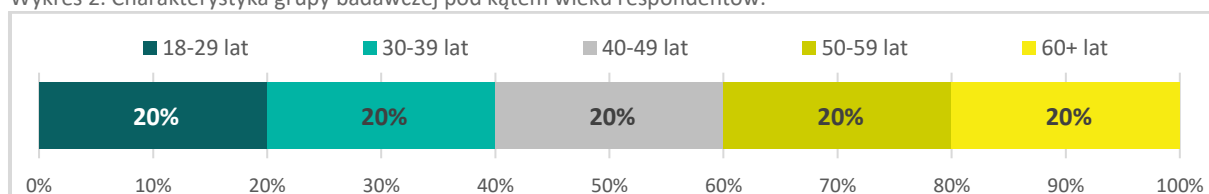
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 51% badanych).

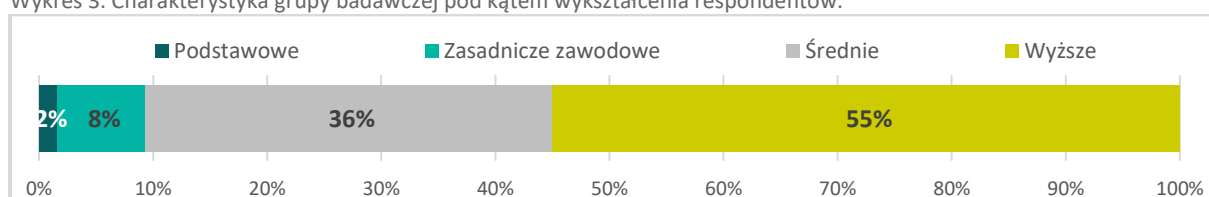
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (55% badanych) i średnim (36% badanych).

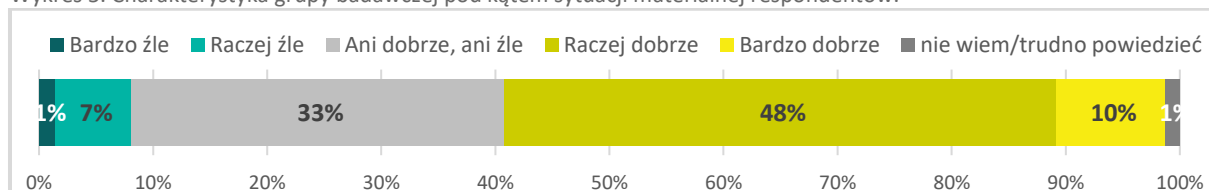
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (59% badanych).

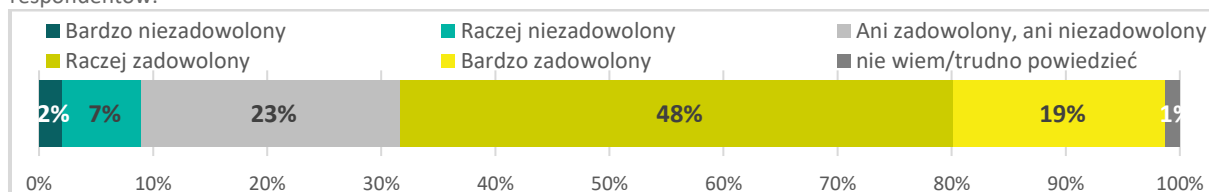
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (48% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (33% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

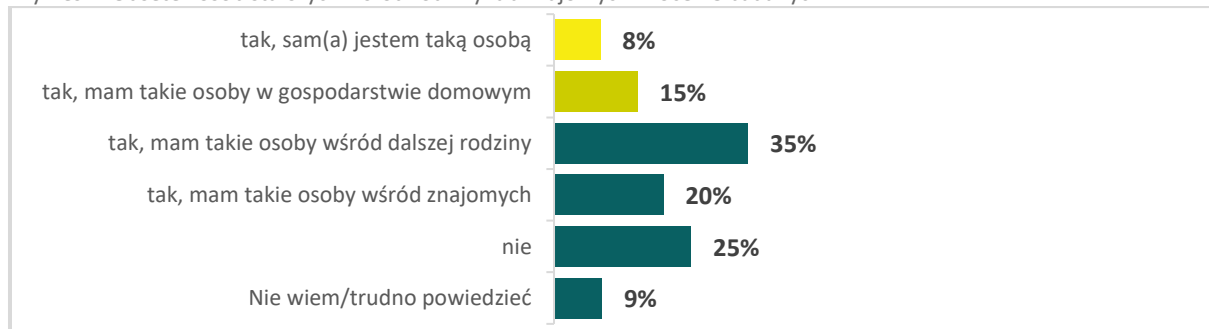
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (48% badanych) oraz ani zadowoleni, ani niezadowoleni (23% badanych) z zamieszkiwania na terenie gmin powiatu ostrowskiego.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

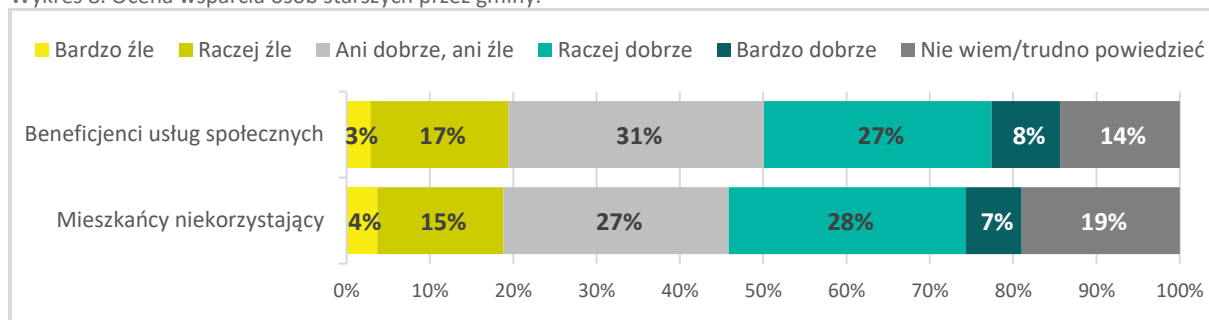
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu ostrowskiego 8% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 15% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 35% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 20% wśród znajomych.

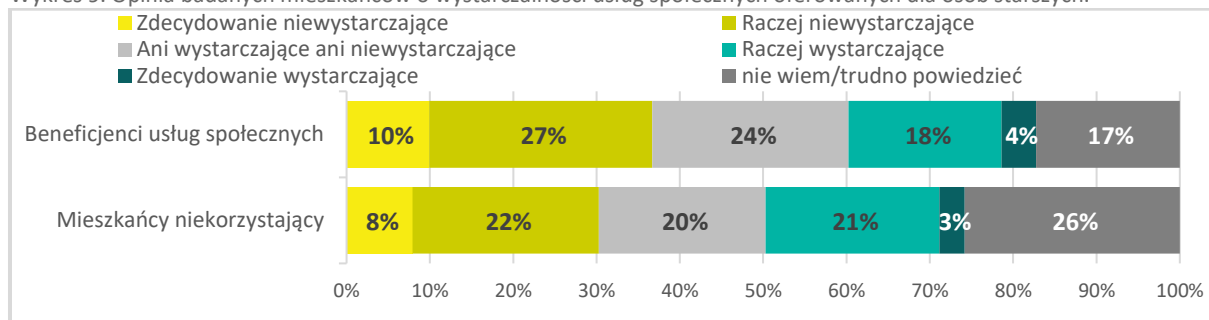
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu ostrowskiego dobrze wspierają osoby starsze (tak myślało 35% beneficjentów usług społecznych i 35% niekorzystających z nich).

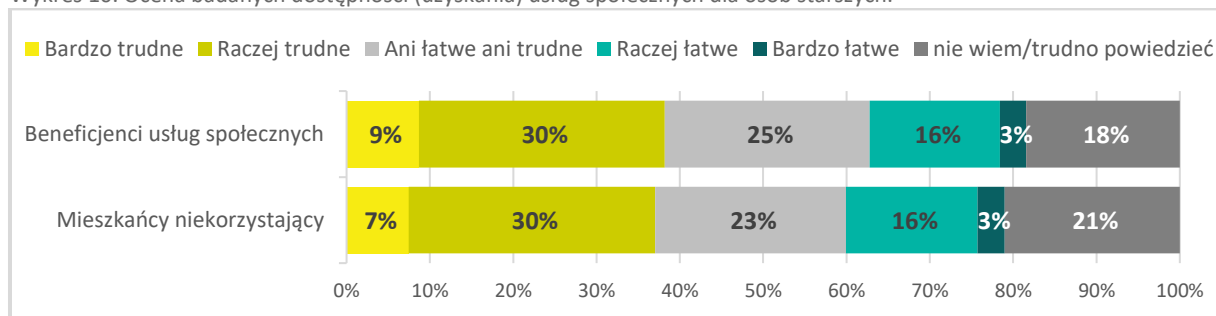
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że usługi społeczne dla osób starszych na terenie gmin powiatu ostrowskiego są niewystarczające (37% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

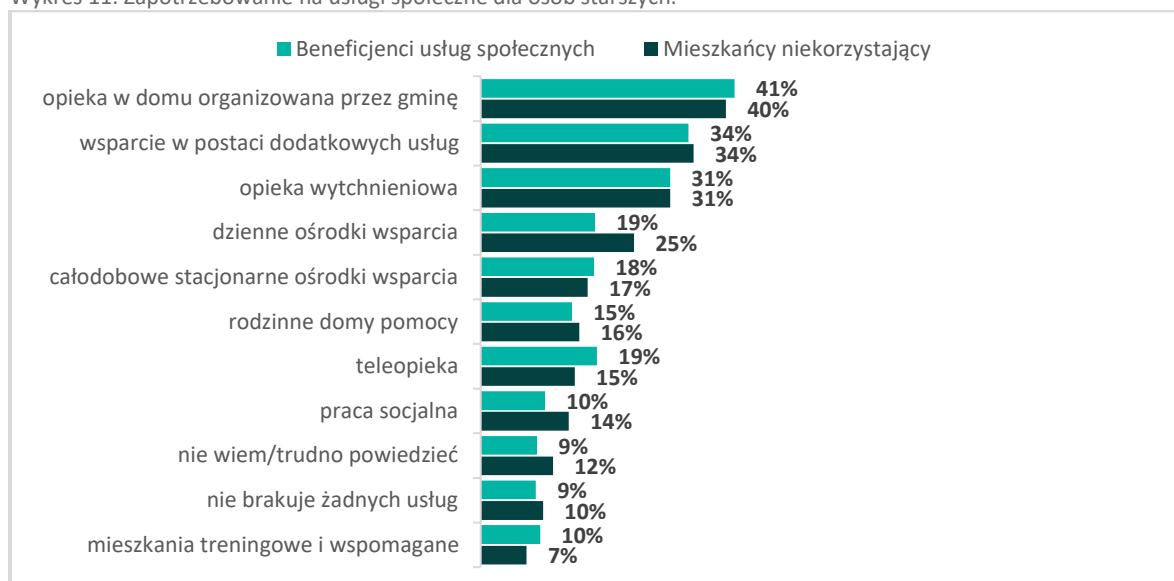
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu ostrowskiego jest trudne (39% beneficjentów usług społecznych i 37% niekorzystających z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.

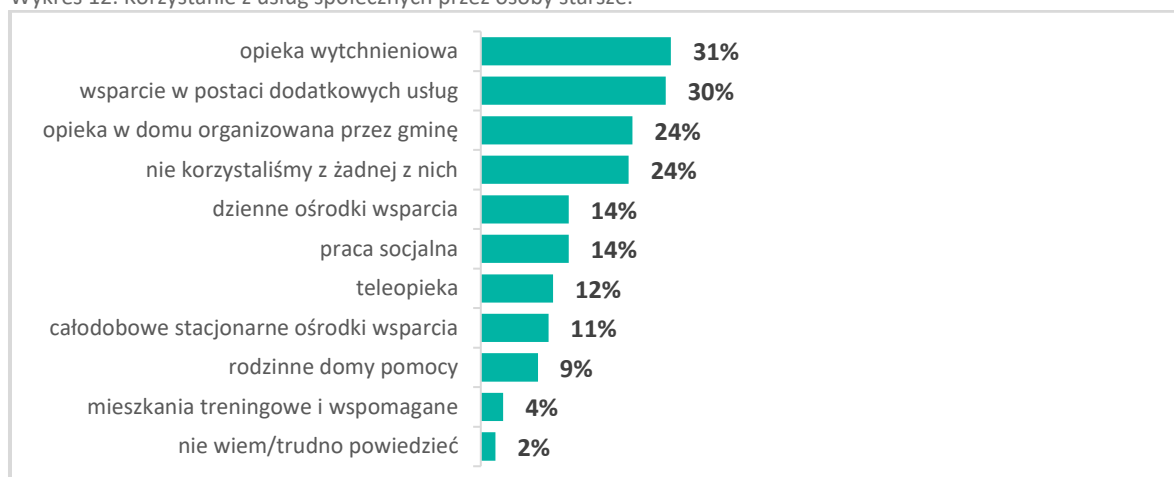

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.

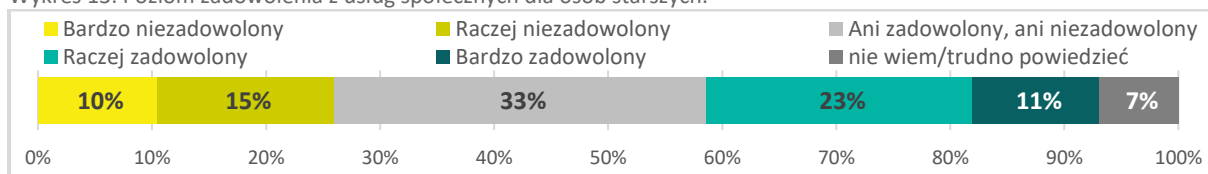
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby starsze najczęściej korzystały w gminach powiatu ostrowskiego z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

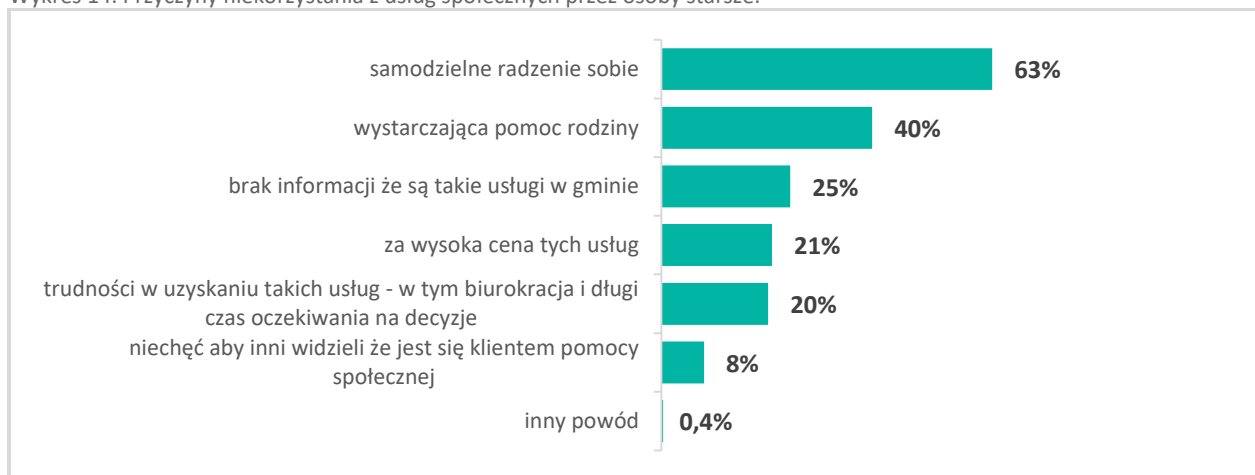
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gmin powiatu ostrowskiego korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (34% zadowolonych do 25% niezadowolonych).

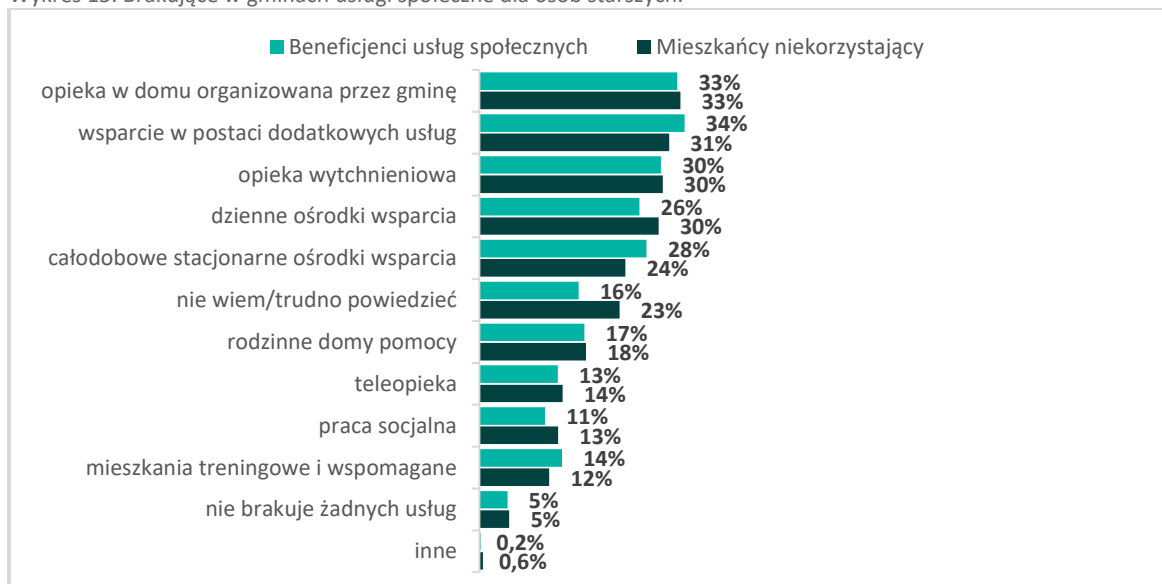
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (63% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny (40% ankietowanych) oraz że brak jest informacji o takich usługach w gminie (25% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

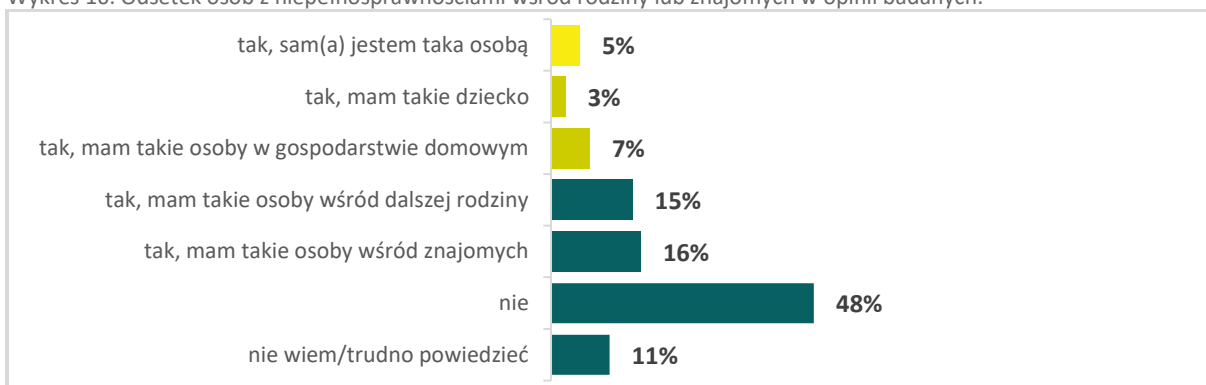
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

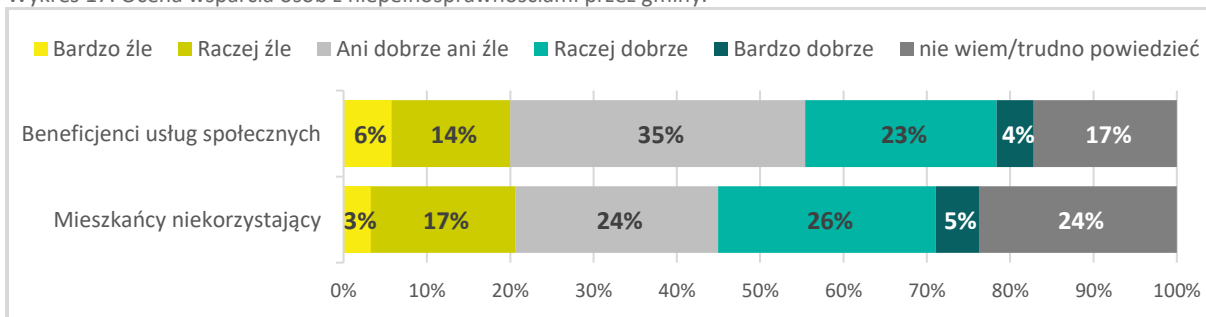
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu ostrowskiego 5% spośród nich stanowiły os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 3% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 7% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 16% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

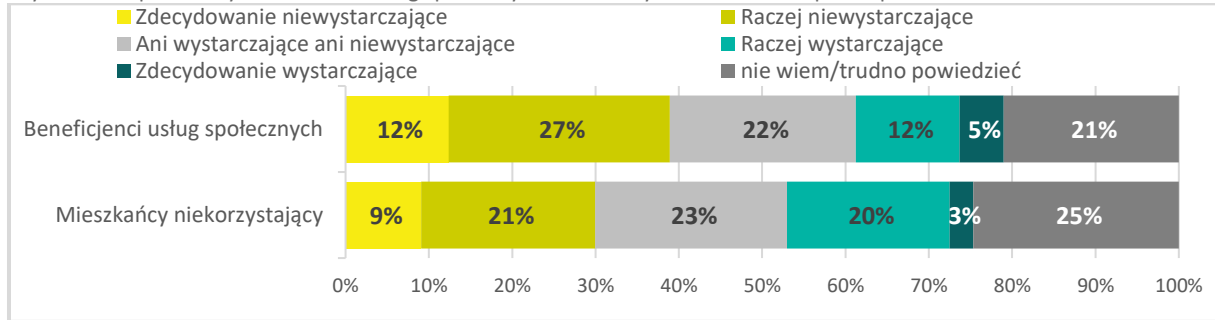
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu ostrowskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (tak uważa 27% beneficjentów usług społecznych i 31% niekorzystających z nich).

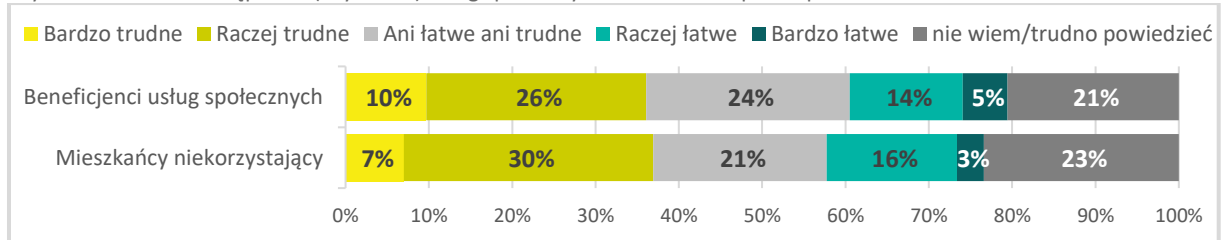
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminy powiatu ostrowskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (39% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu ostrowskiego jest trudne (36% beneficjentów usług społecznych i 37% niekorzystających z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

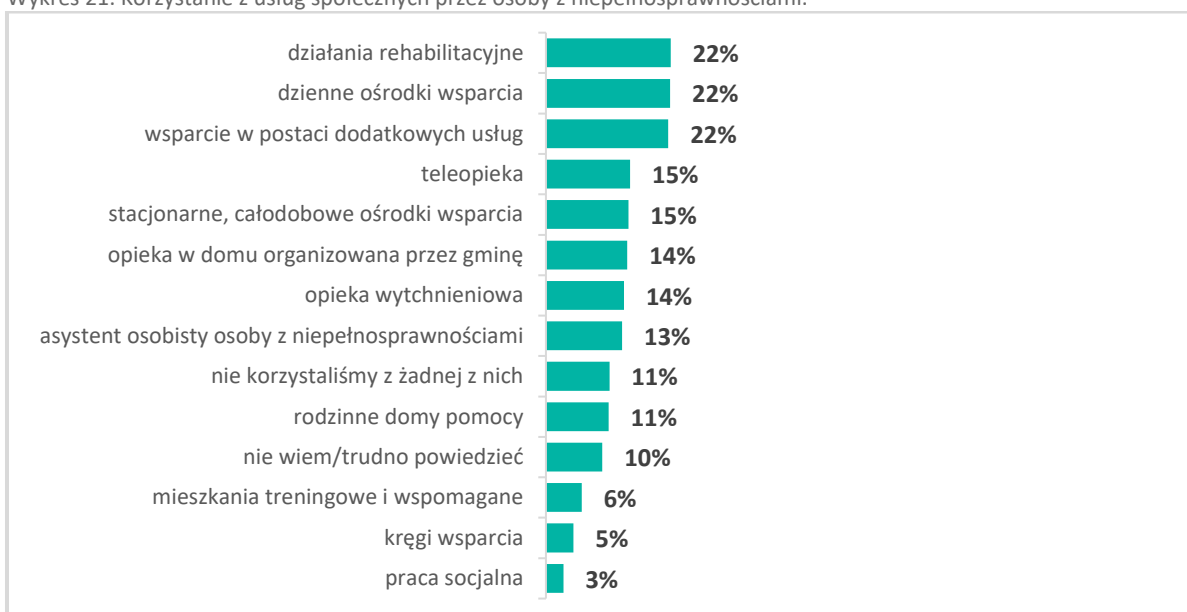

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

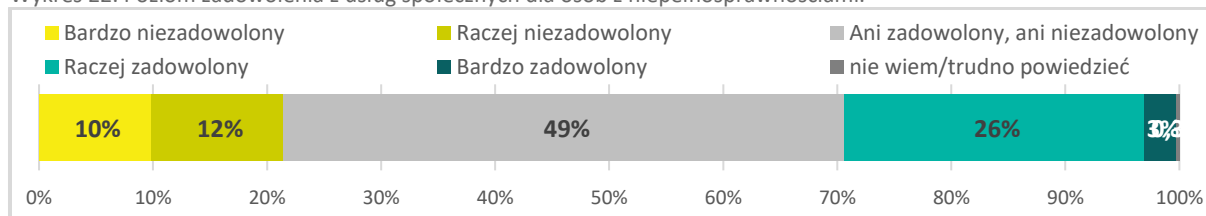

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gmin powiatu ostrowskiego, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości są z nich zadowoleni (29% zadowolonych do 22% niezadowolonych).

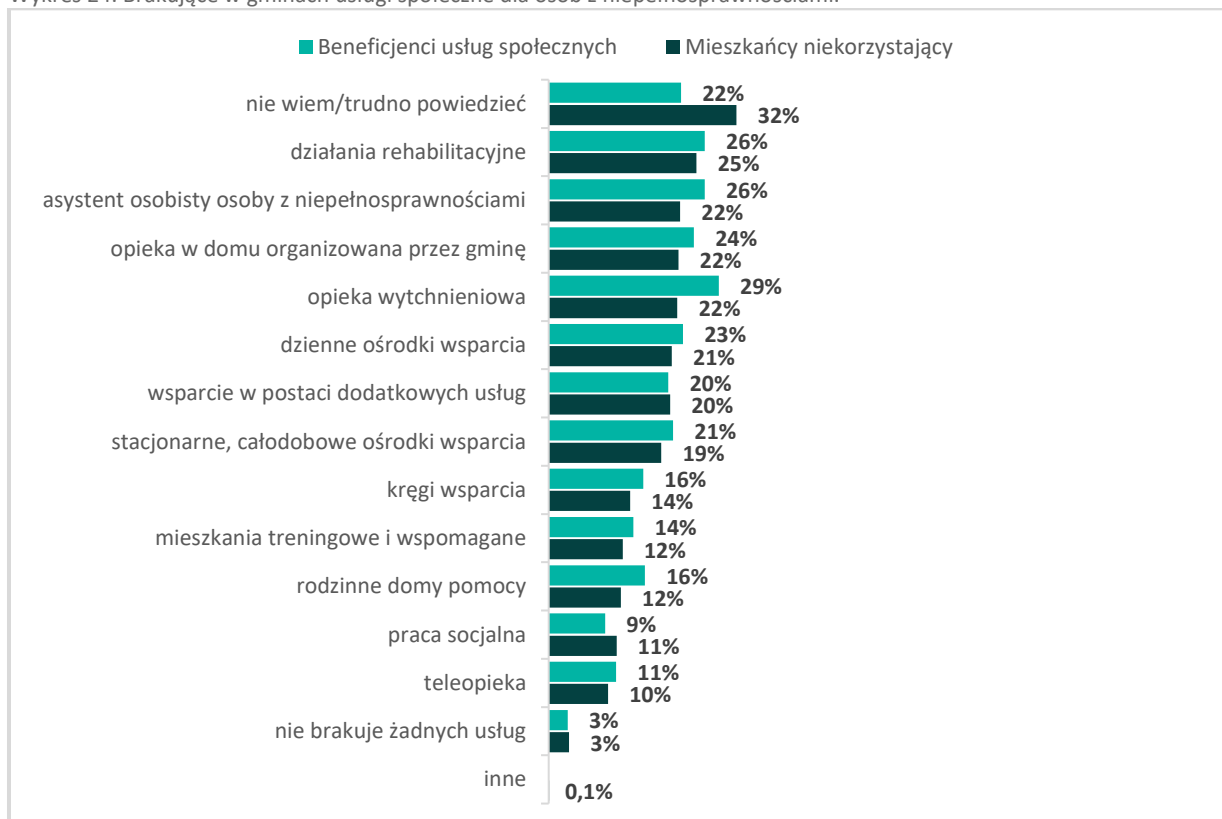
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (57% badanych), brak informacji, że są takie usługi w gminach (37% badanych) oraz na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (32% badanych).

Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

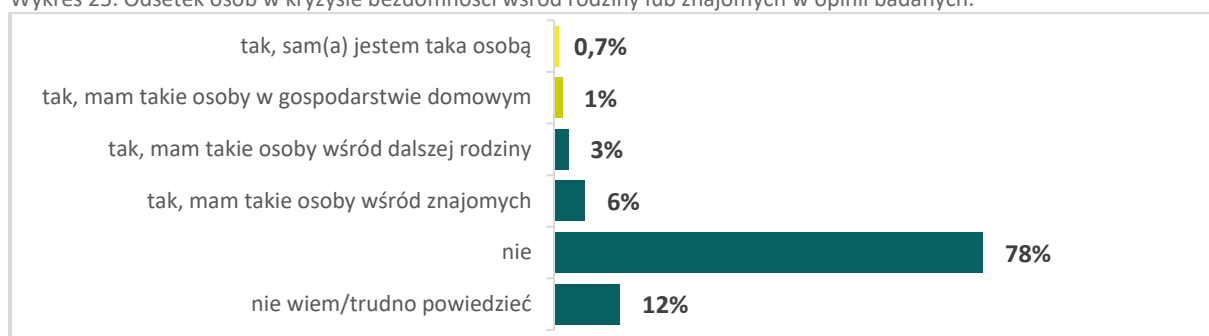
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- działania rehabilitacyjne
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

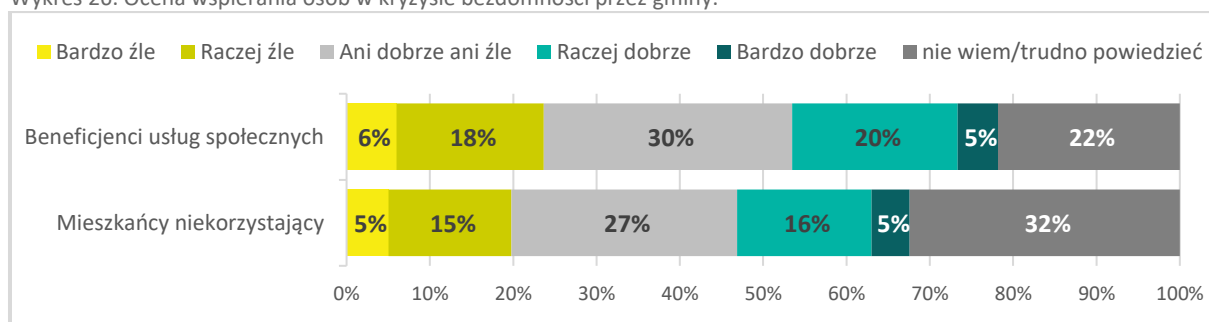
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego niespełna 1% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 1% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 3% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 6% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

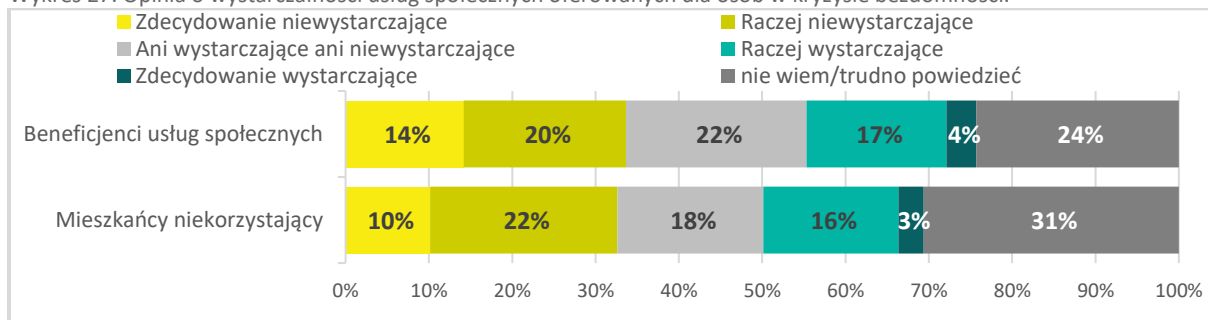
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu ostrowskiego dobrze wspierają osoby w kryzysie bezdomności (25% beneficjentów usług społecznych i 21% niekorzystających z nich).

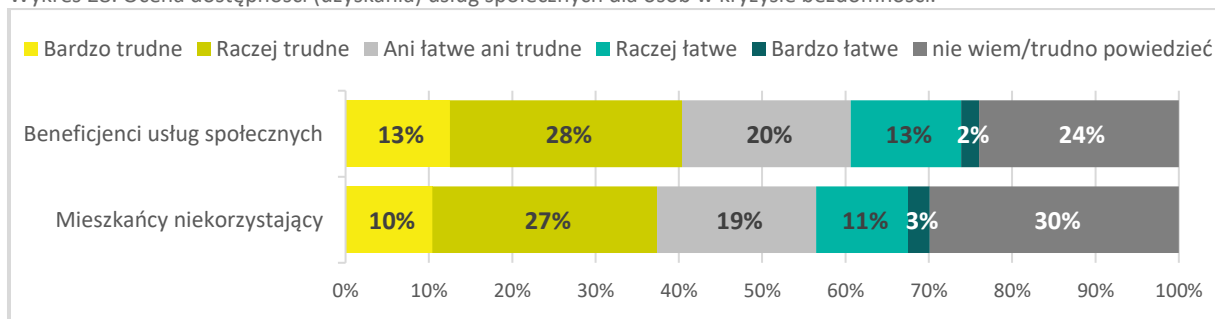
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu ostrowskiego są niewystarczające (34% beneficjentów usług społecznych i 32% niekorzystających z nich).

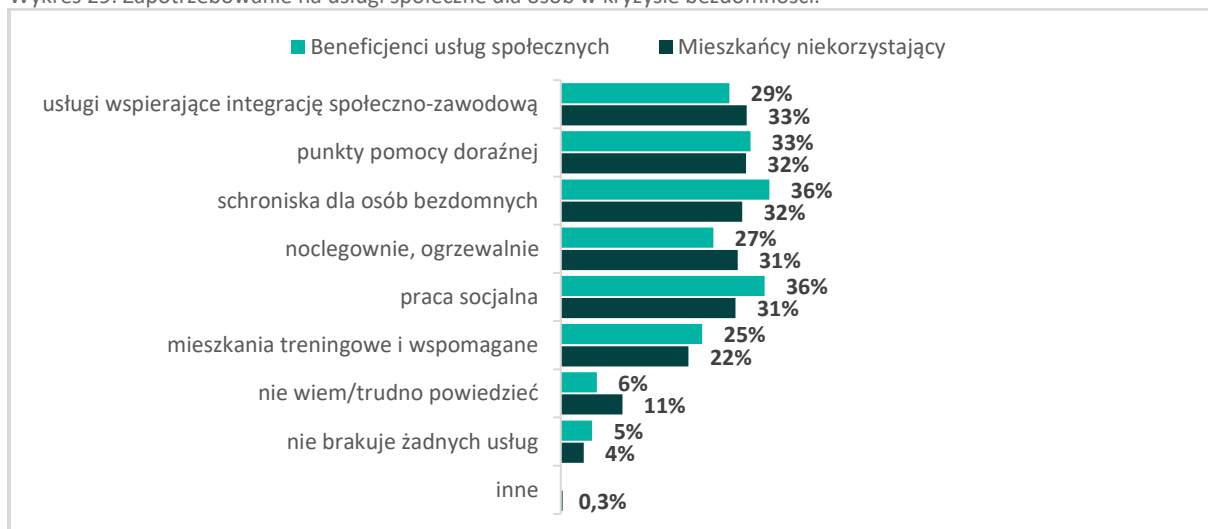
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu ostrowskiego jest trudne (41% beneficjentów usług społecznych i 37% niekorzystających z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

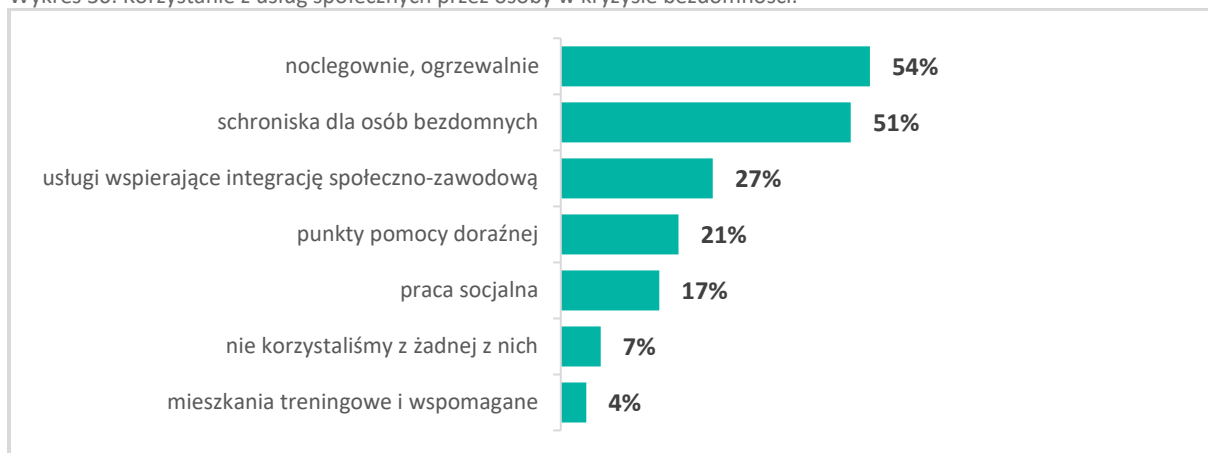

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna
- punkty pomocy doraźnej.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

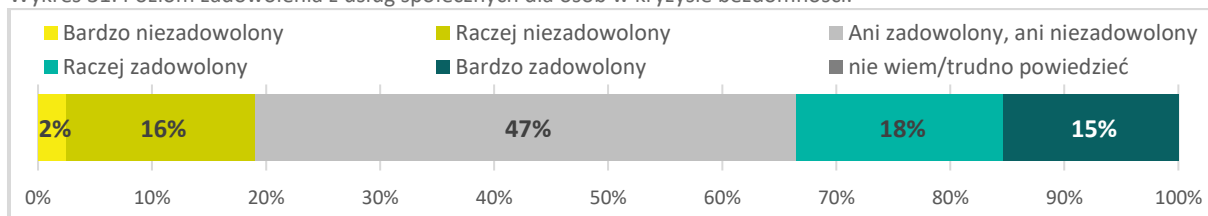

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu ostrowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

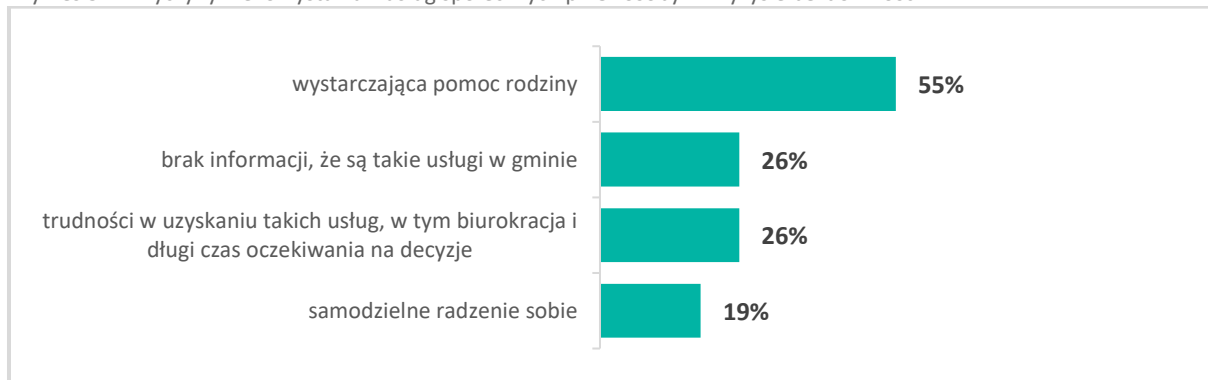
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich zadowolone.

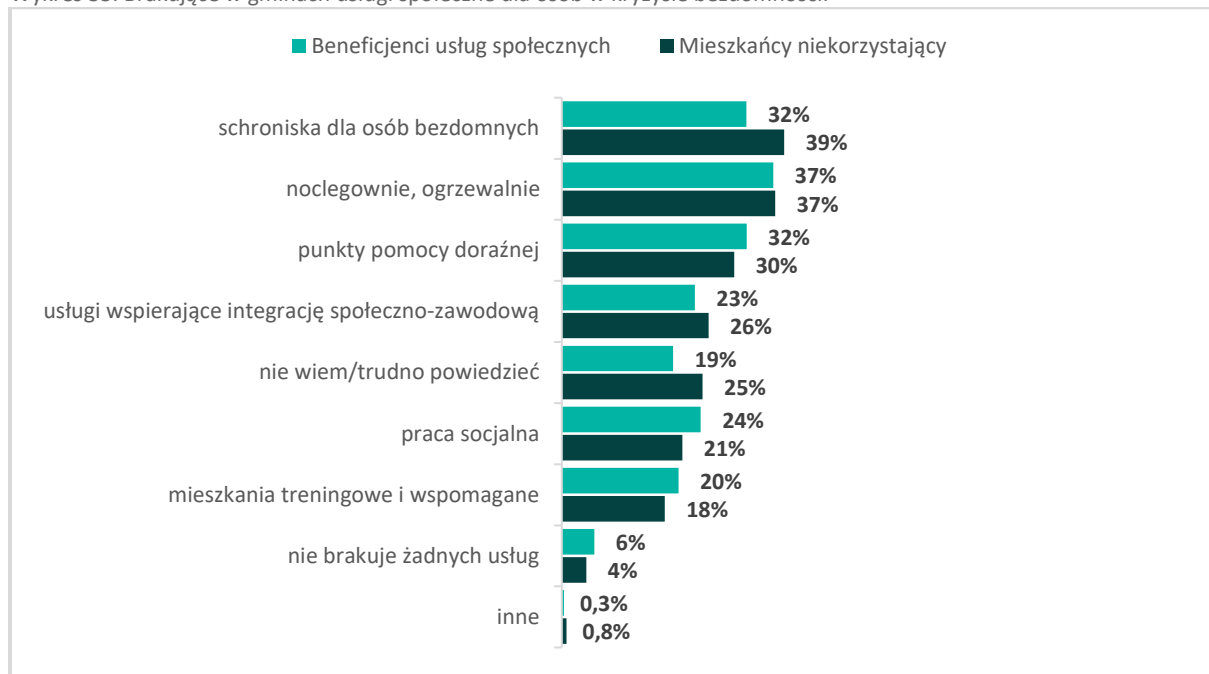
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały, że wystarczająca jest pomoc rodziny (55% badanych), brak jest informacji, o takich usługach w gminie, oraz że istnieją trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (po 26% ankietowanych).

Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

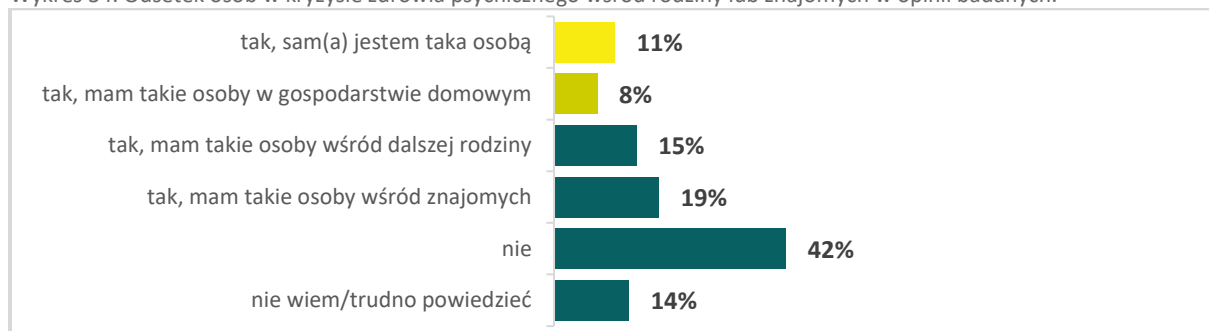
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

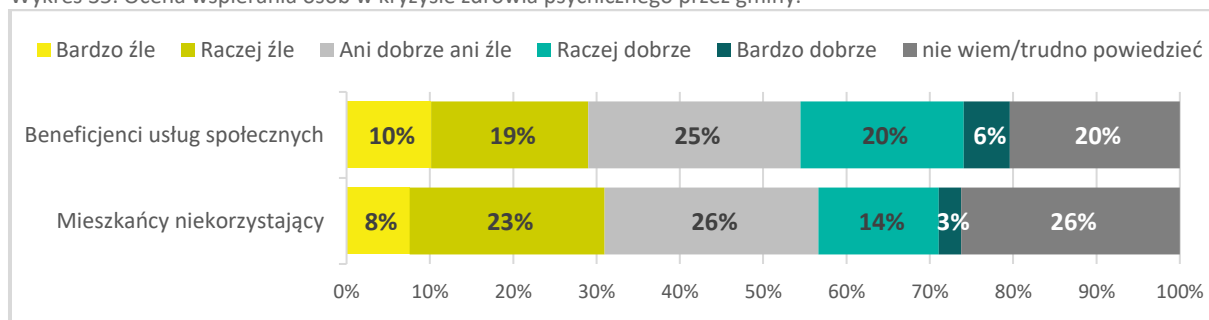
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 11% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 8% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 15% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 19% wśród znajomych.

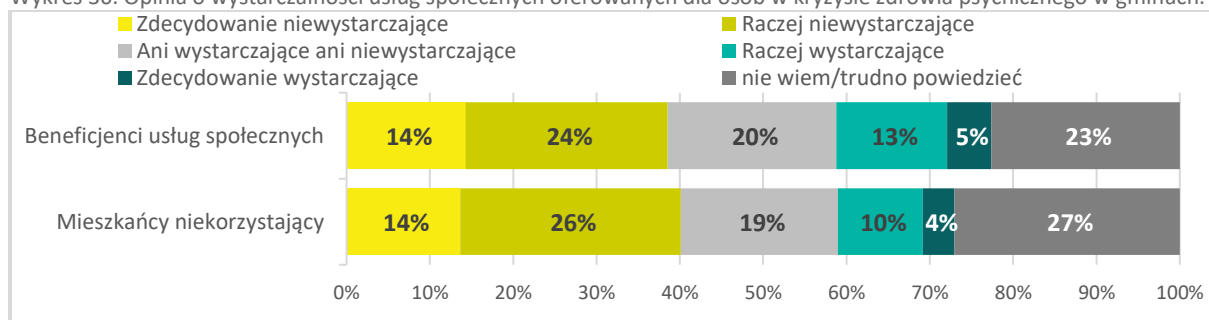
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu ostrowskiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (tak myśli 29% beneficjentów usług społecznych i 31% niekorzystający z nich).

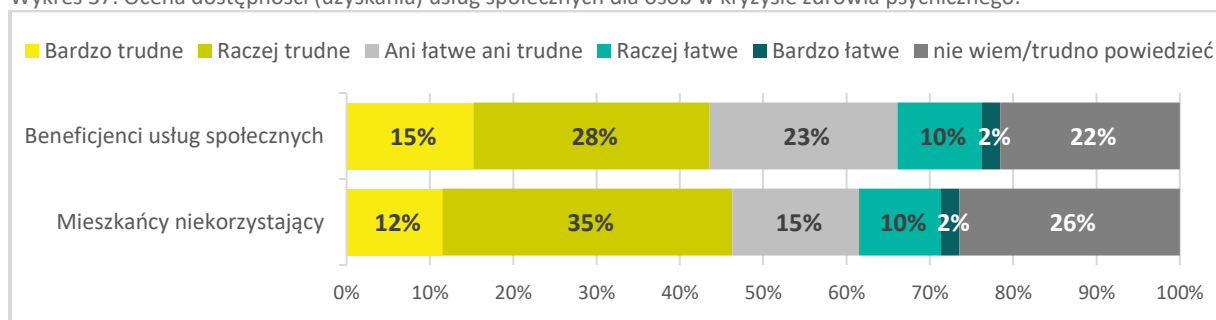
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu ostrowskiego są niewystarczające (38% beneficjentów usług społecznych i 40% niekorzystających z nich).

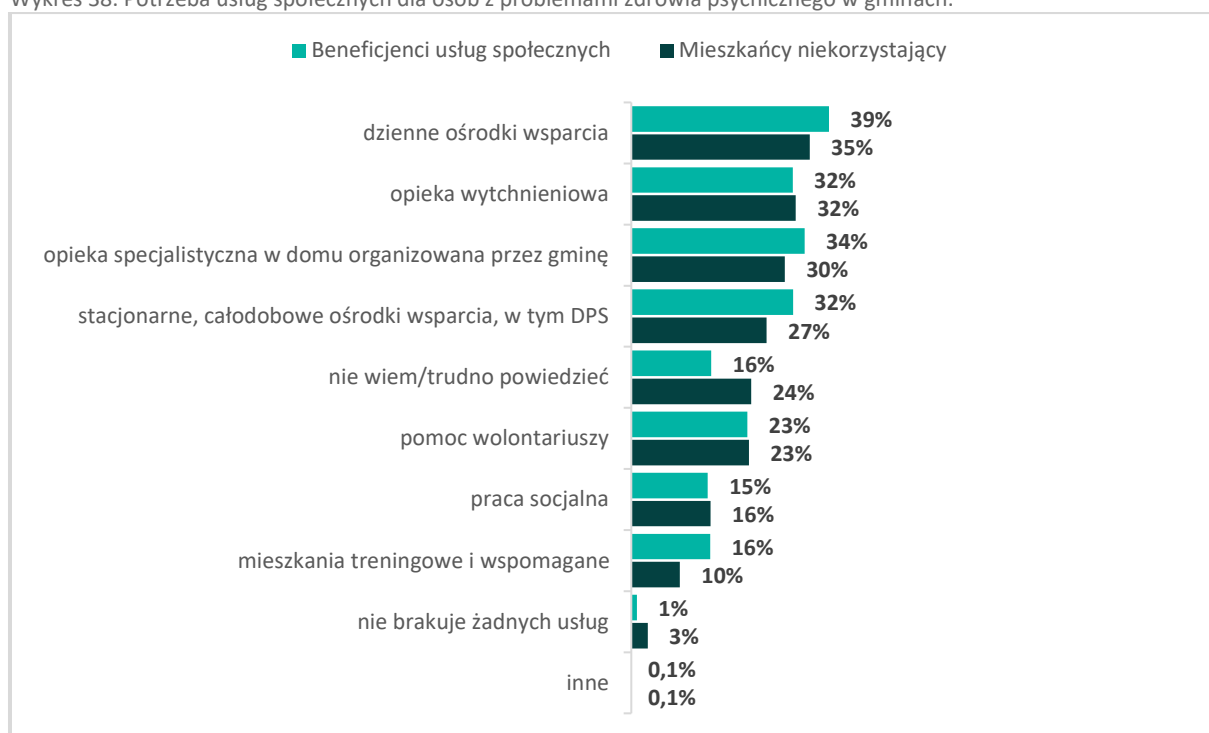
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu ostrowskiego jest trudne (43% beneficjentów usług społecznych i 47% niekorzystających nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- **dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)**
- **specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.**

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

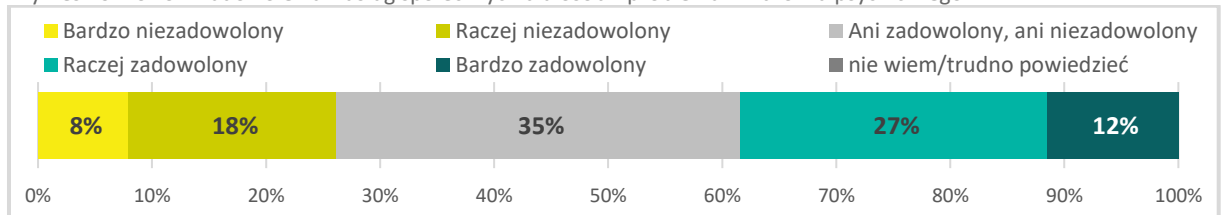

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu ostrowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

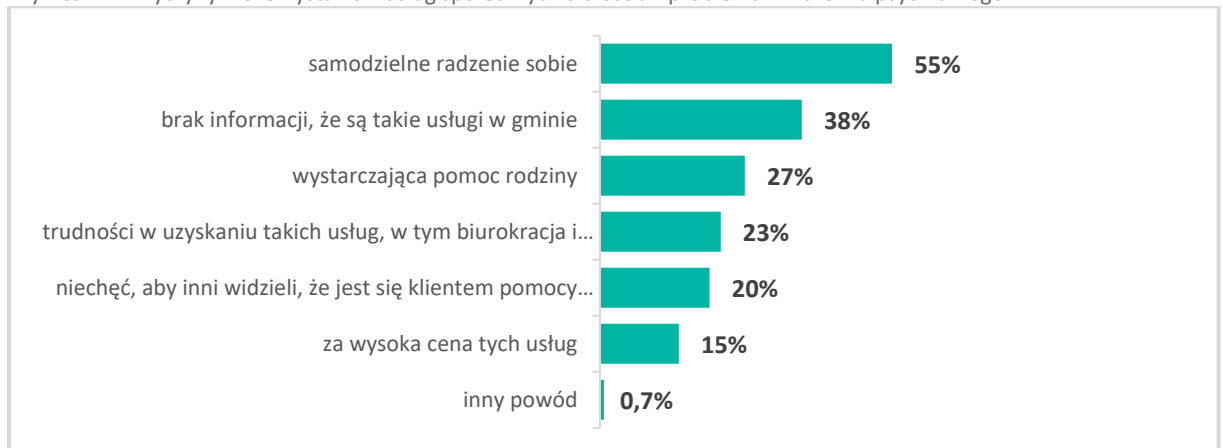
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu ostrowskiego korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (39% zadowolonych do 26% niezadowolonych).

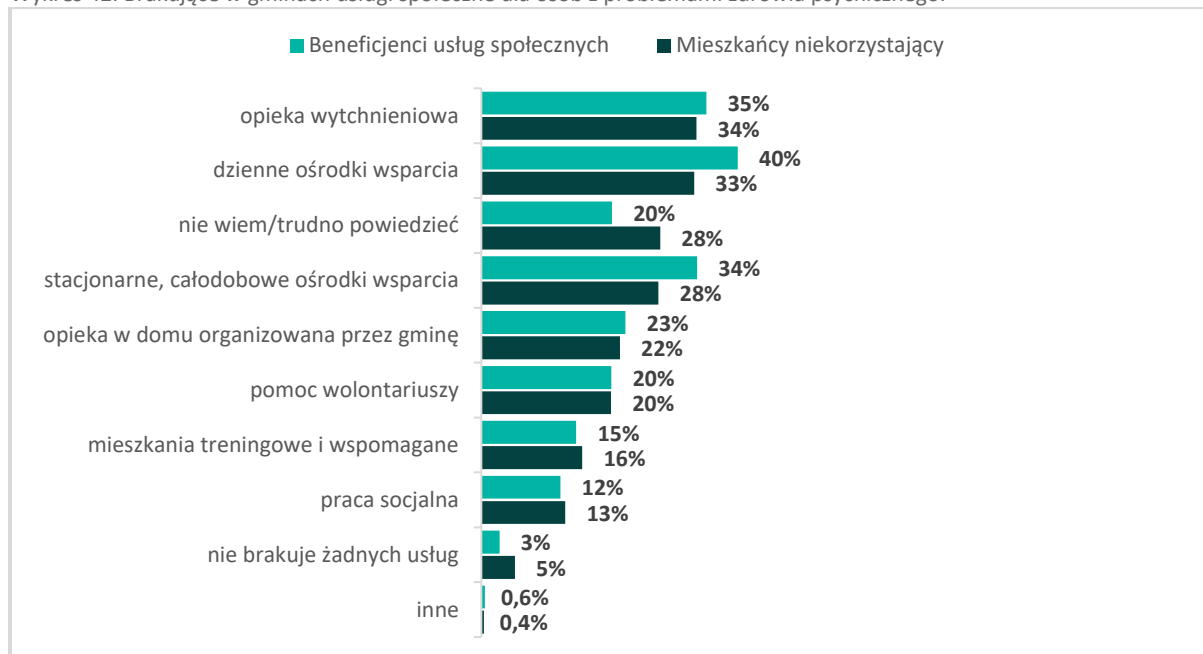
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (55% badanych), brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie (38% ankietowanych) oraz wystarczającą pomoc rodziny (27% badanych).

Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

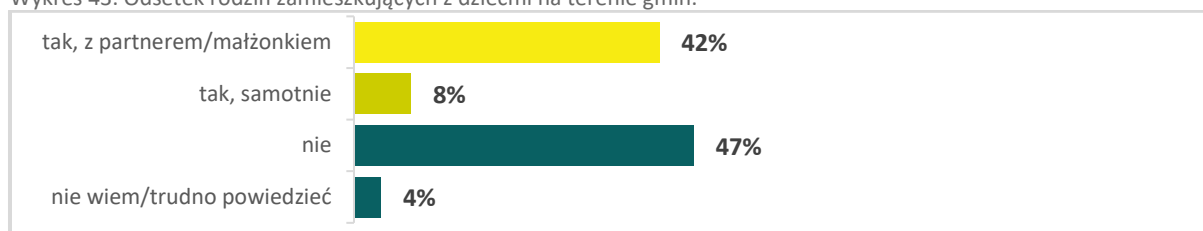
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

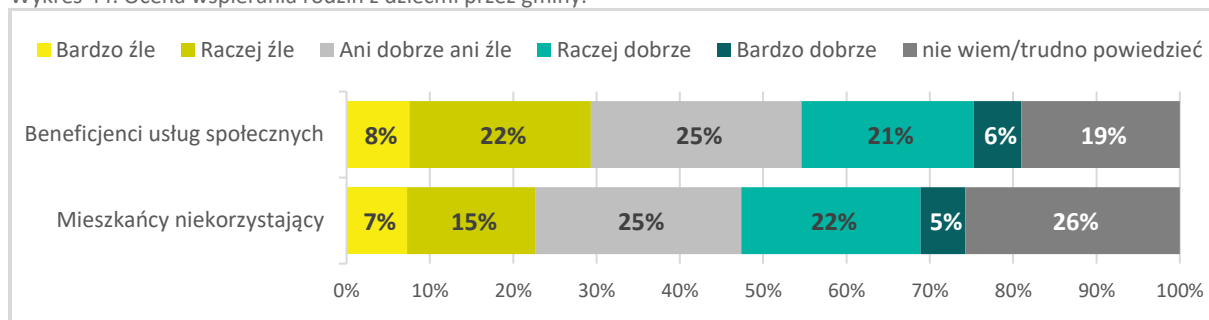
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gmin.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu ostrowskiego 42% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 8% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 47% nie posiada dzieci.

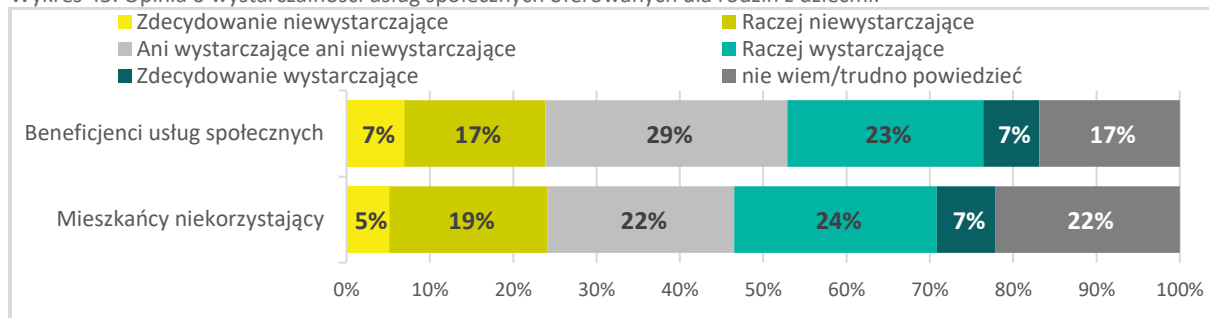
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ocena wsparcia rodzin z dziećmi udzielanego przez gminy powiatu ostrowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają ww. wsparcie źle (30% badanych) niż oceniają dobrze (27% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z nich są odmiennego zdania (27% badanych ocenia to wsparcie dobrze, a 22% badanych ocenia je źle).

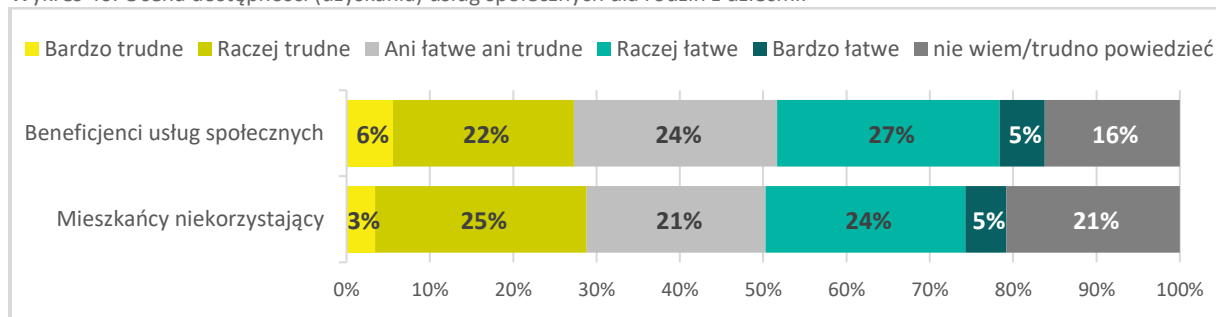
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu ostrowskiego są wystarczające (30% beneficjentów usług społecznych i 31% niekorzystających z nich).

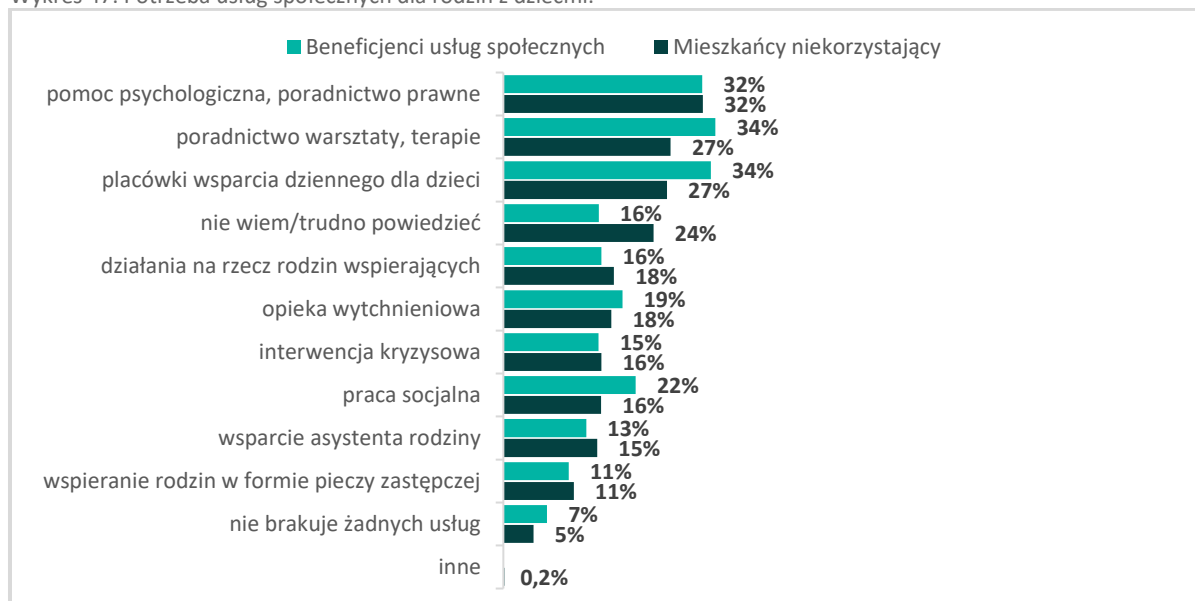
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że uzyskanie usług oferowanych rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu ostrowskiego jest łatwe (32% beneficjentów usług społecznych i 29% niekorzystających z nich).

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

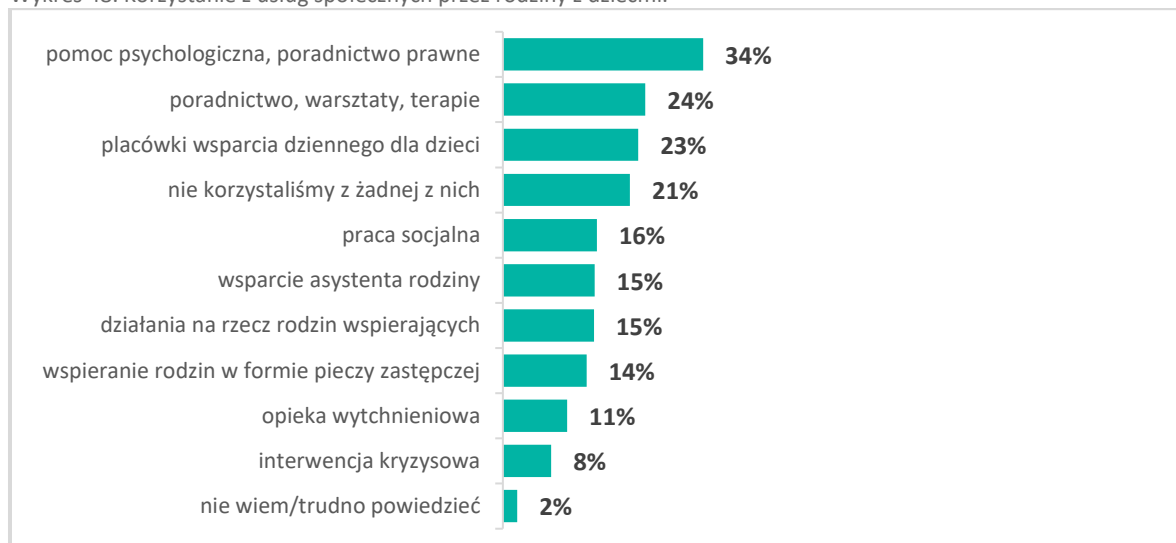

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

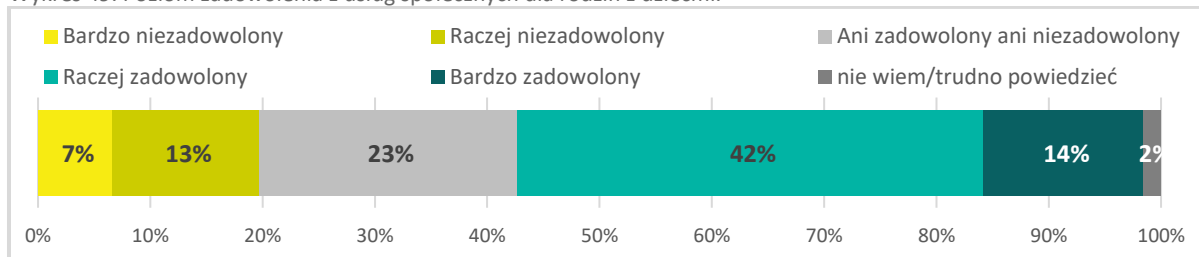

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu ostrowskiego najczęściej korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci.

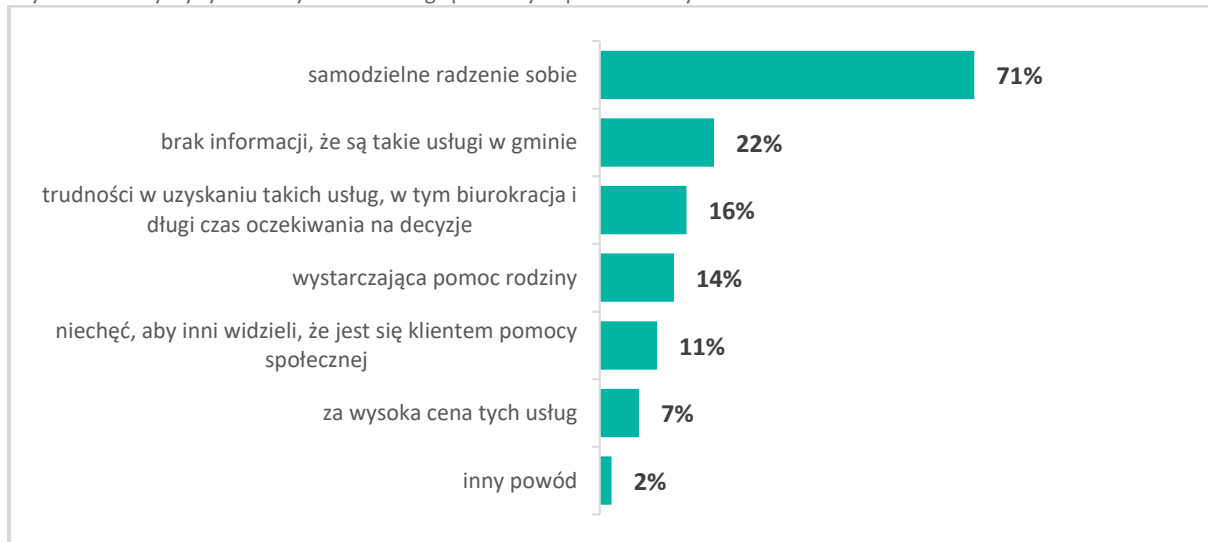
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu ostrowskiego korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (56% zadowolonych do 20% niezadowolonych).

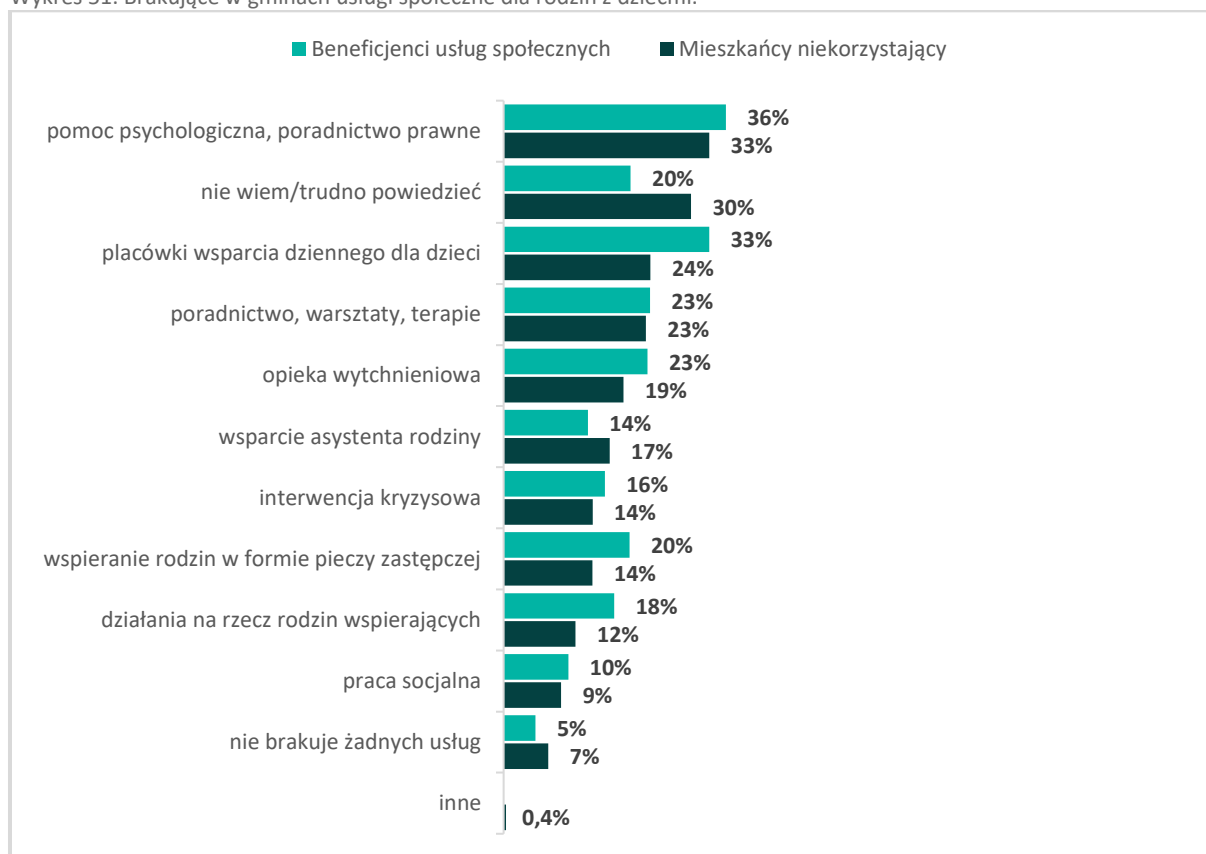
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne z problemami (71% ankietowanych) oraz brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy (22% badanych).

Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

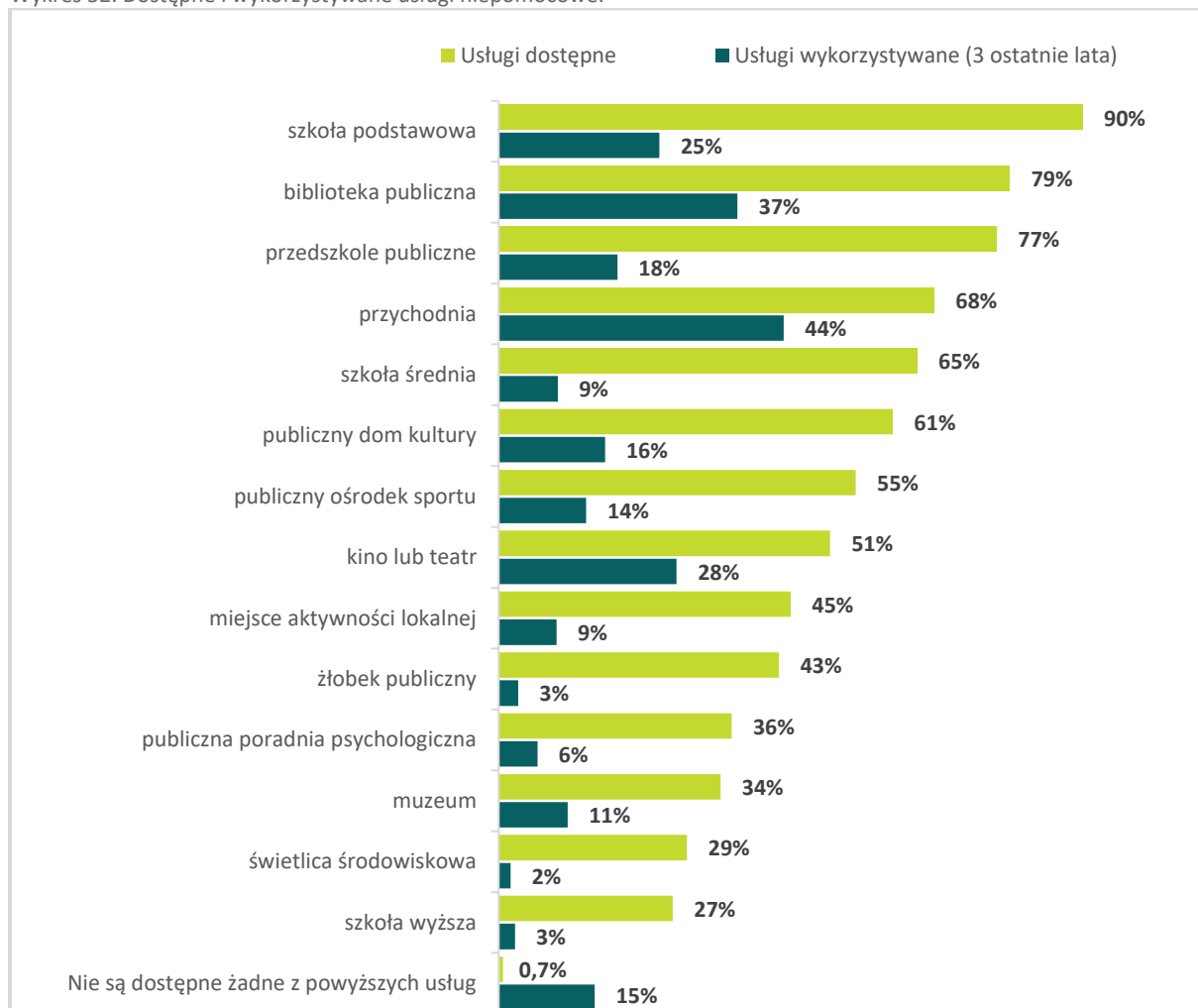
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

6. Usługi niepomocowe dostępne w powiecie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

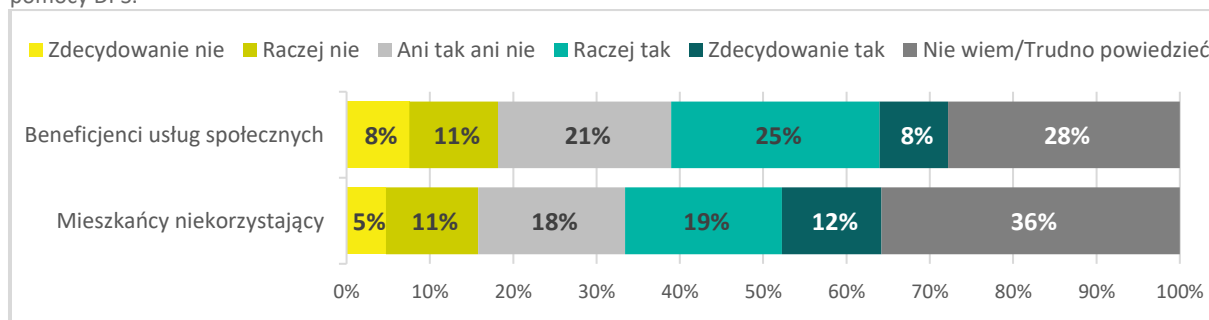
- szkoła podstawowa (90% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (79% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (77% ankietowanych)
- przychodnia (68% ankietowanych)
- szkoła średnia (65% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (61% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (55% ankietowanych)
- kino lub teatr (51% ankietowanych).

Natomiast według respondentów najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną jest przychodnia (44% badanych) oraz biblioteka (37% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

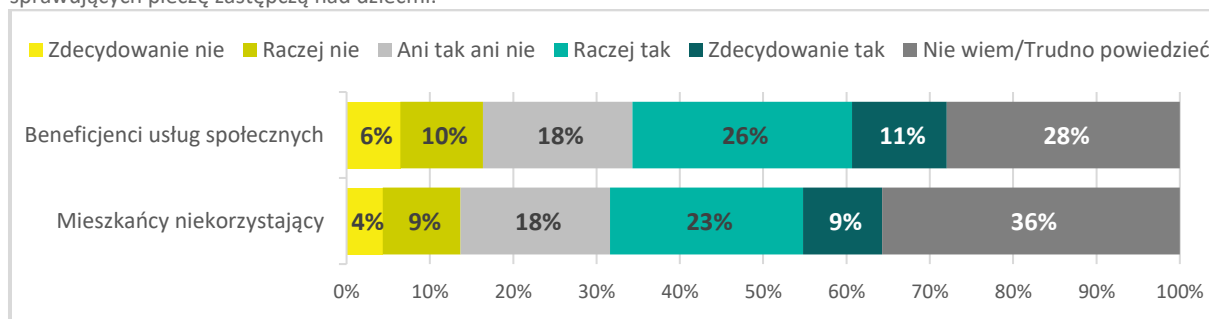
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (33% beneficjentów usług społecznych i 31% niekorzystających z nich).

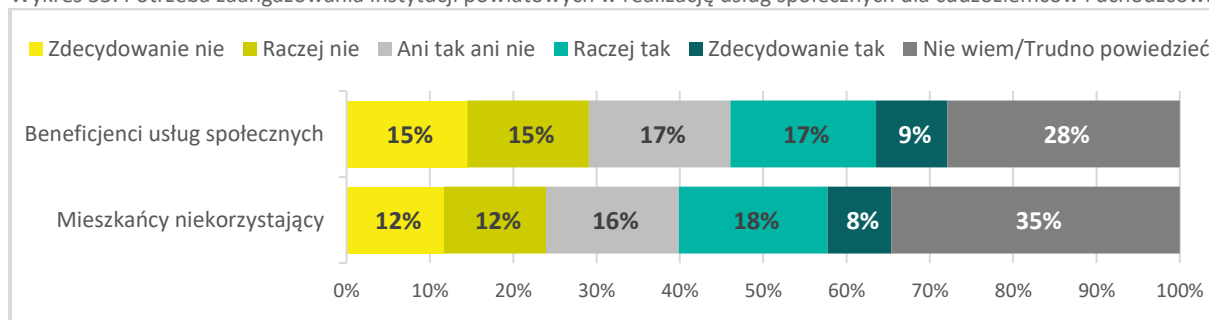
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (37% beneficjentów usług społecznych i 32% niekorzystających z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu ostrowskiego w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że nie należy wzmacniać takich działań (30% badanych uważa, że nie wymagają one wzmocnienia, 26% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (26% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia, 24% badanych uważa, że nie wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W POWIECIE OSTROWSKIM

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

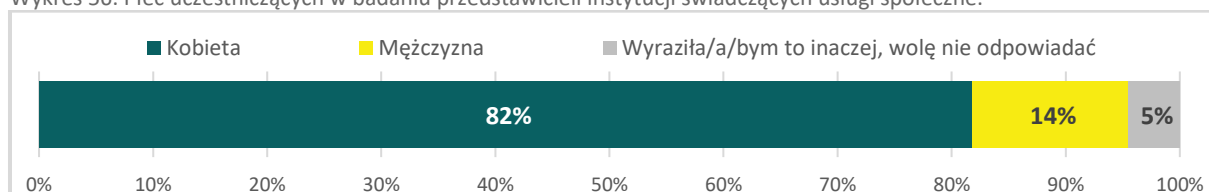
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W powiecie ostrowskim przeprowadzono 22 wywiady z przedstawicielami** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminach powiatu ostrowskiego.

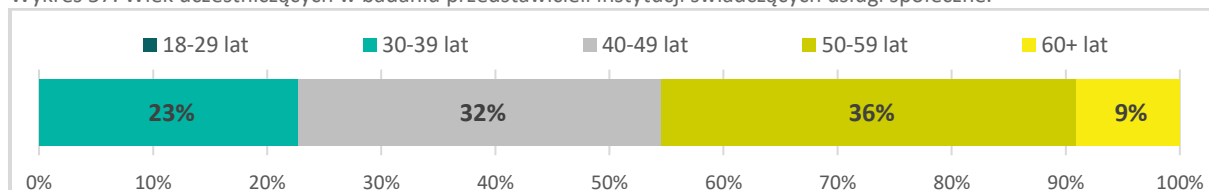
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 82% badanych).

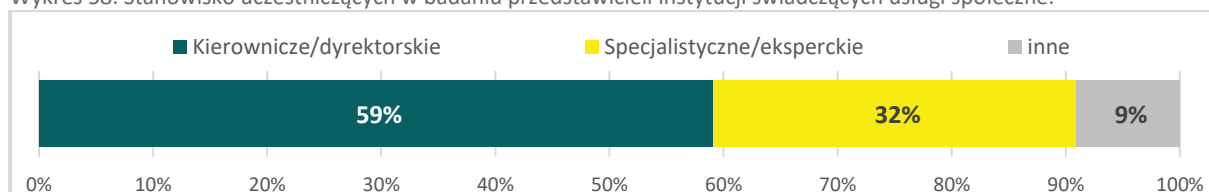
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni cztery grupy wiekowe, wśród których dominującą grupą ankietowanych była ta w przedziale 50-59 lat (36% badanych).

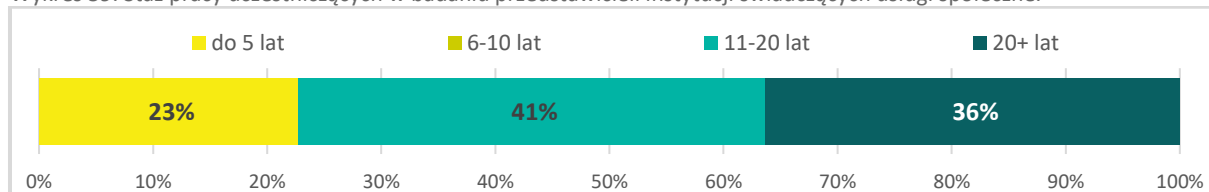
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni trzy grupy zawodowe, wśród których dominującą byli kierownicy/dyrektorzy (59% ankietowanych).

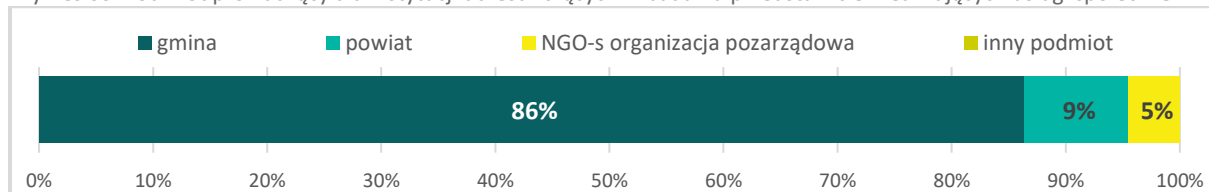
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni trzy grupy doświadczenia, wśród których dominującą była ta w przedziale 11-20 lat (41% ankietowanych).

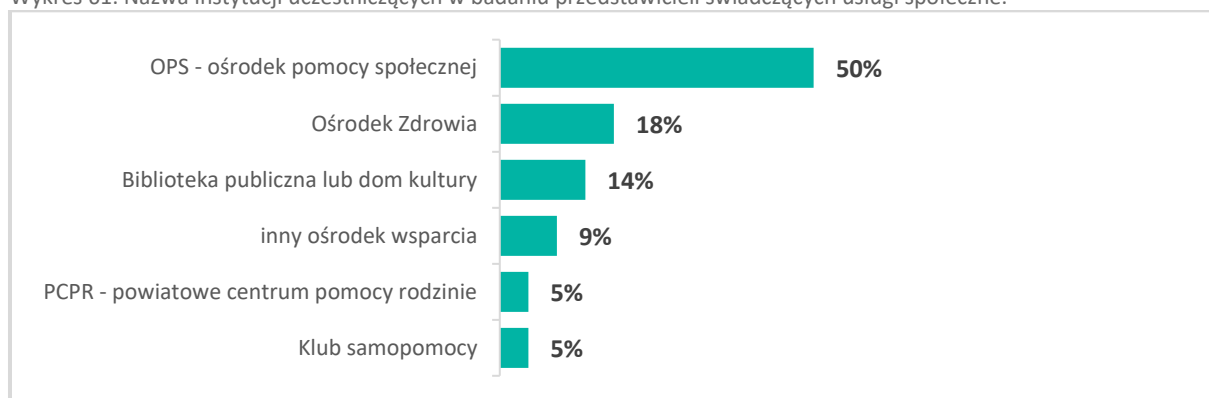
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane trzy podmioty, wśród których dominująca była gmina (86% badanych).

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.

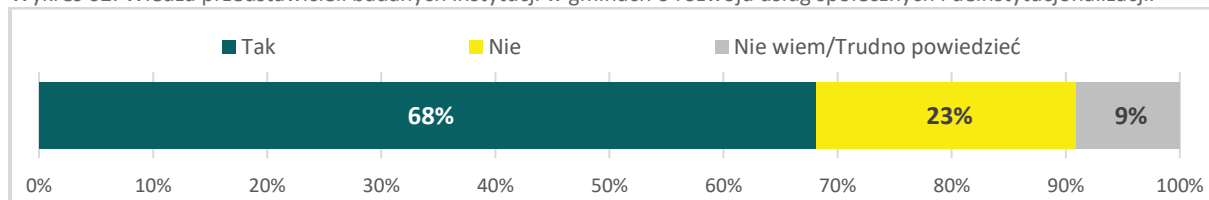
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostało zidentyfikowanych sześć podmiotów, wśród których dominujący był ośrodek pomocy (50% badanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

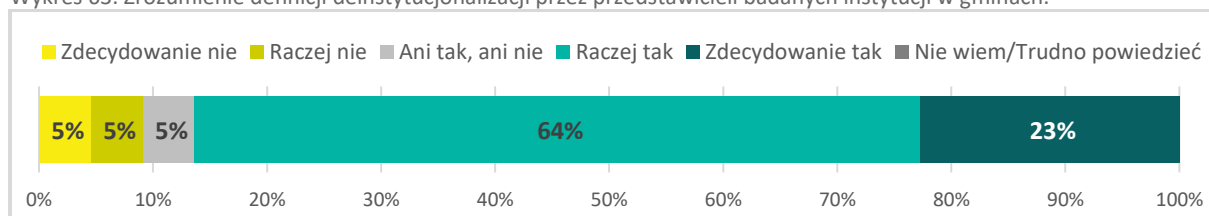
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość przedstawicieli (68%) badanych instytucji w gminach powiatu ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach.

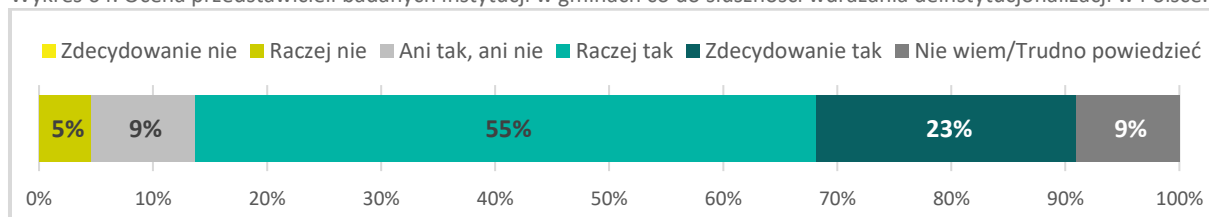

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych

(M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla zdecydowanej większości (87% ankietowanych) respondentów.

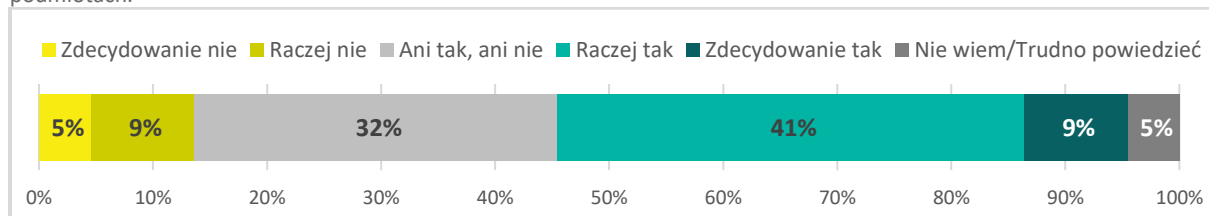
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (78% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słuszym kierunkiem w Polsce.

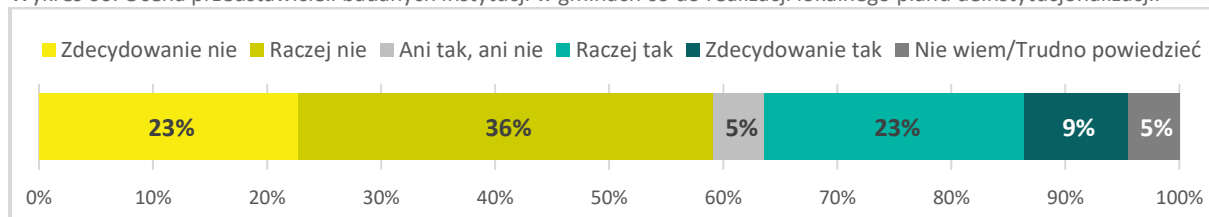
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w większości (50% ankietowanych) przyznają, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

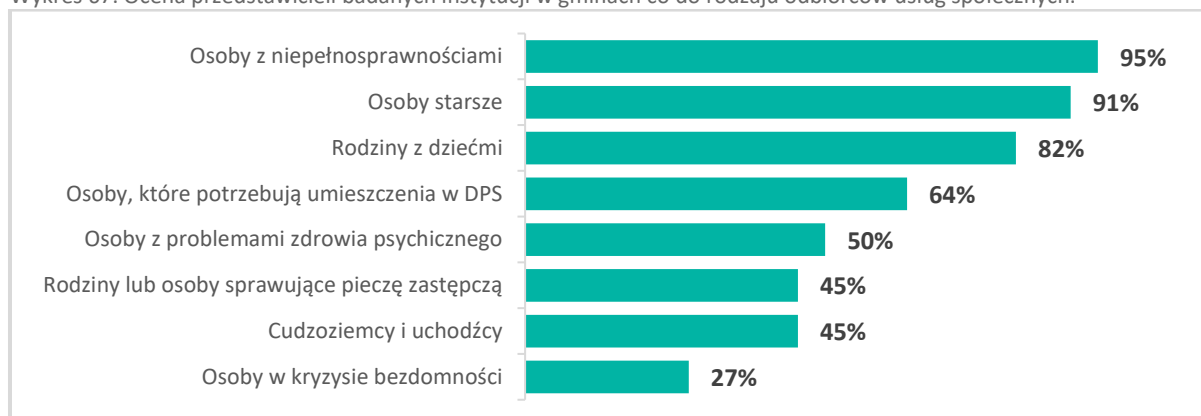
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W 32% instytucji zlokalizowanych w powiecie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

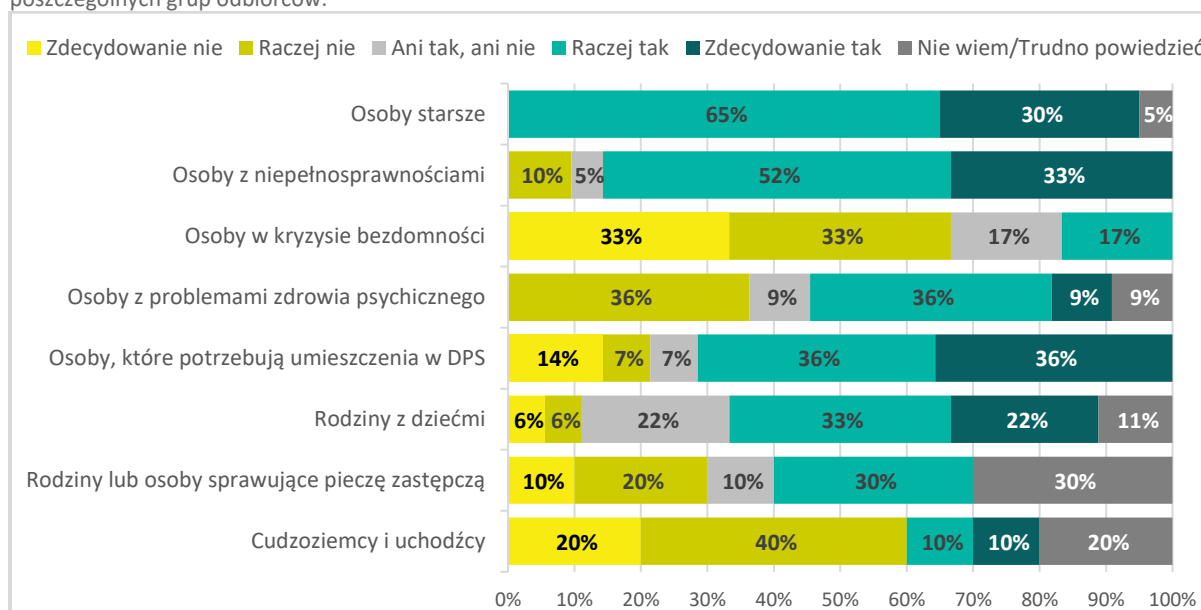
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, rodziny z dziećmi oraz osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS.

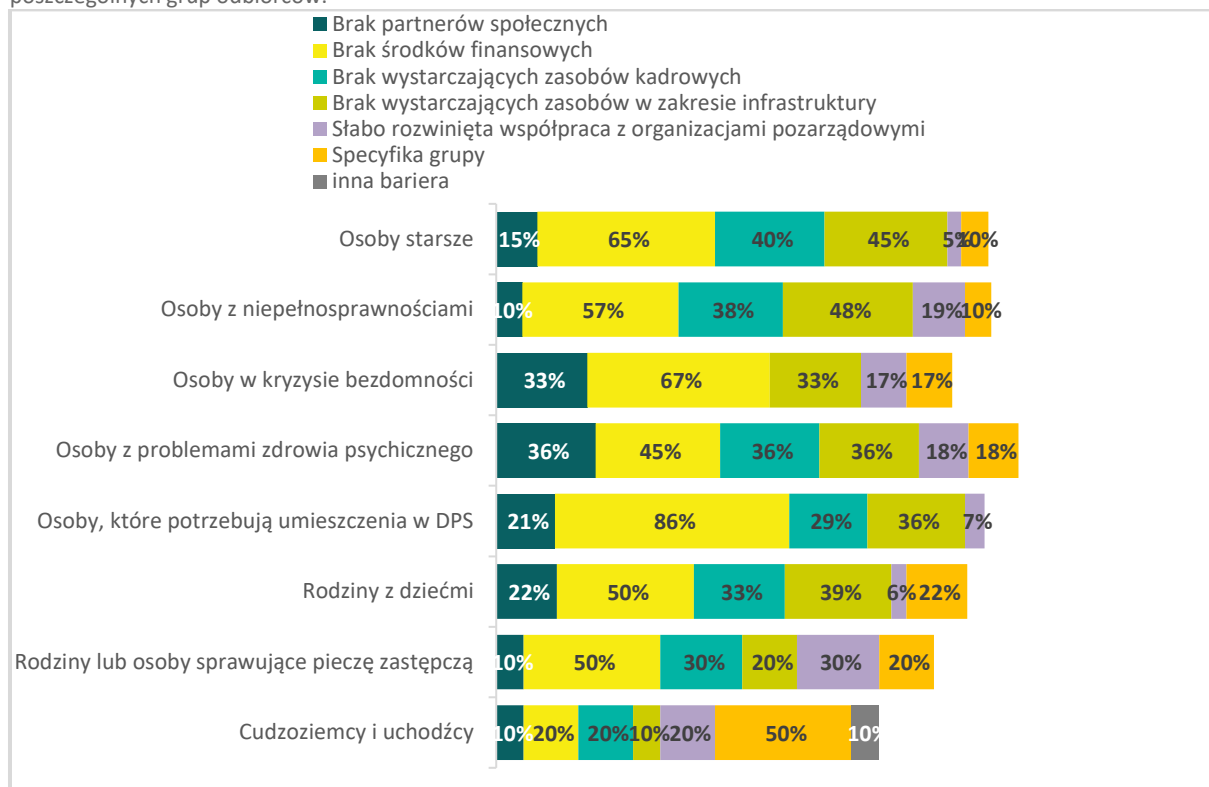
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

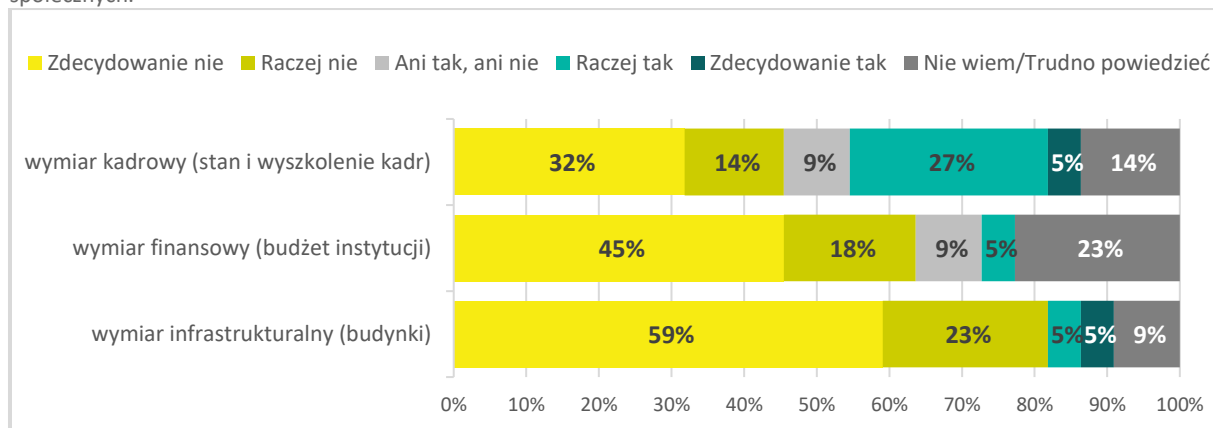
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie ostrowskim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

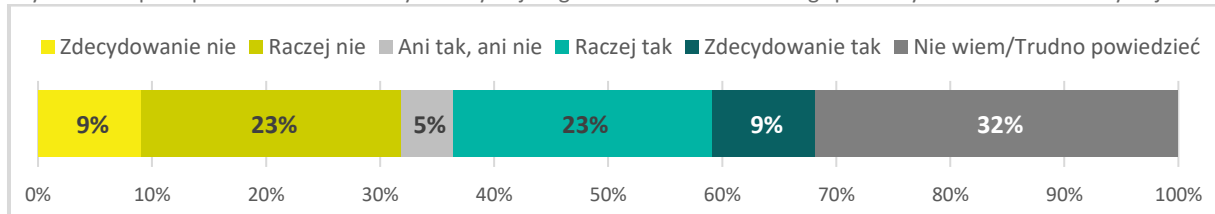
Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 32% gotowe do 46% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 5% gotowe do 63% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 10% gotowe do 82% niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

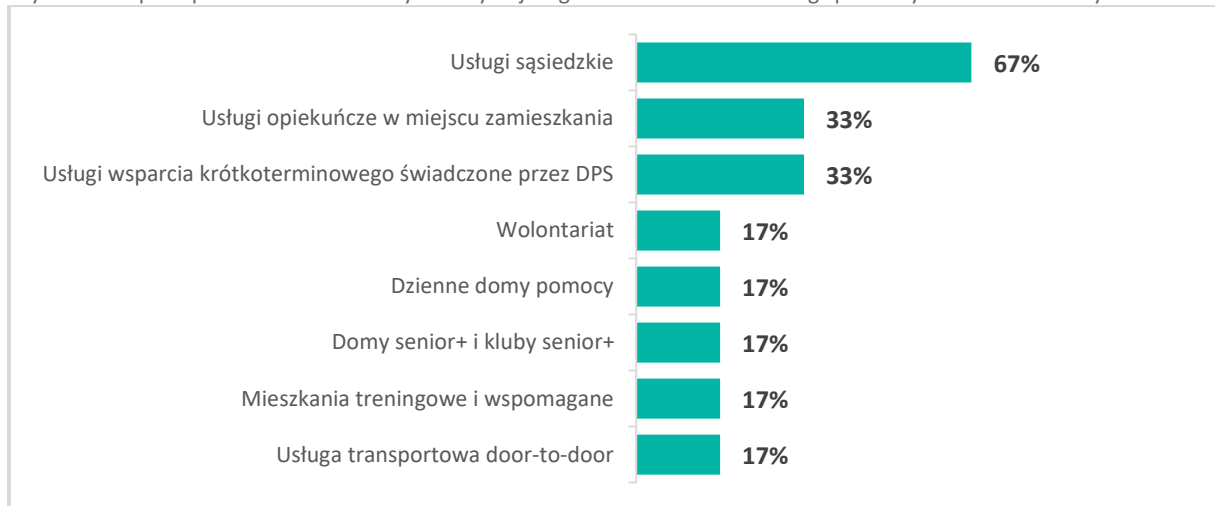
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem jednej trzeciej (32%) przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze jakichś usług, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów.

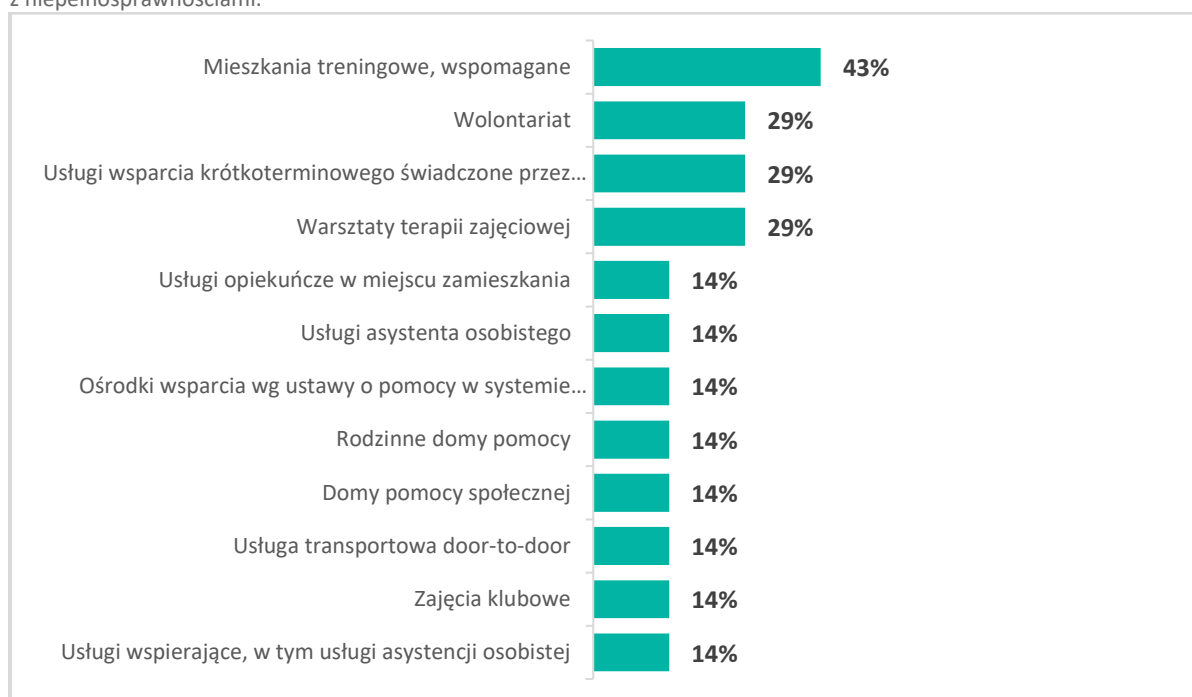
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: usług sąsiedzkich, usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego przez DPS.

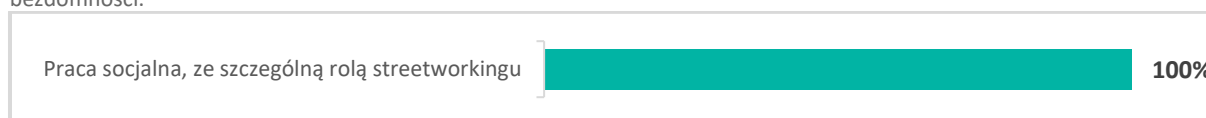
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: mieszkań treningowych i wspomaganych, wolontariatu, usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego przez DPS oraz warsztatów terapii zajęciowej.

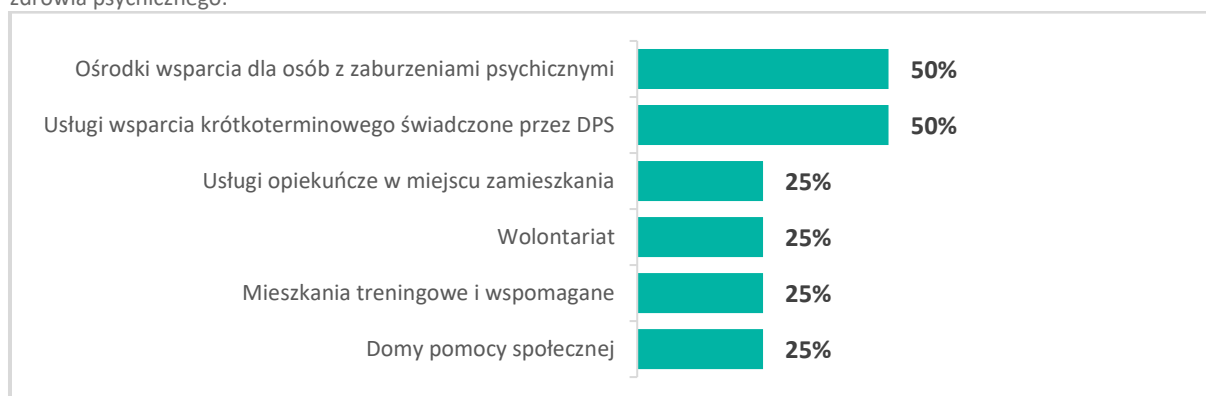
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: pracy socjalnej ze szczególną rolą streetworkingu.

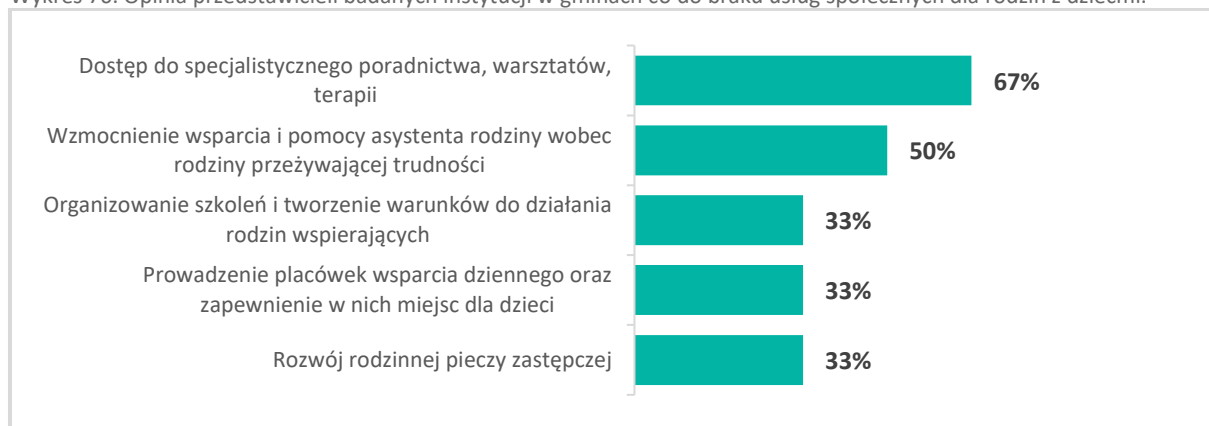
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci: ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego przez DPS.

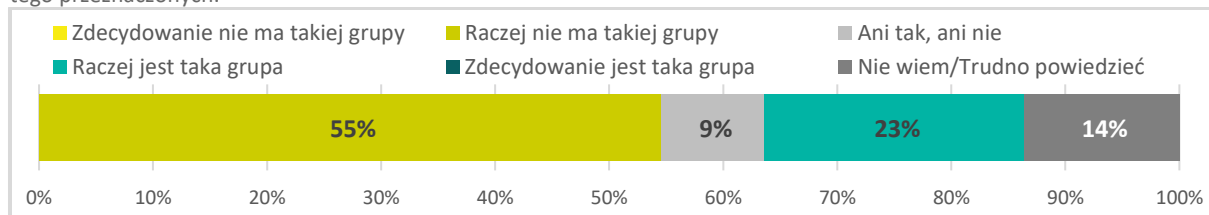
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla rodzin z dziećmi w postaci: dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów i terapii oraz wzmocnienia wsparcia i pomocy asystenta rodziny wobec rodziny przeżywającej trudności.

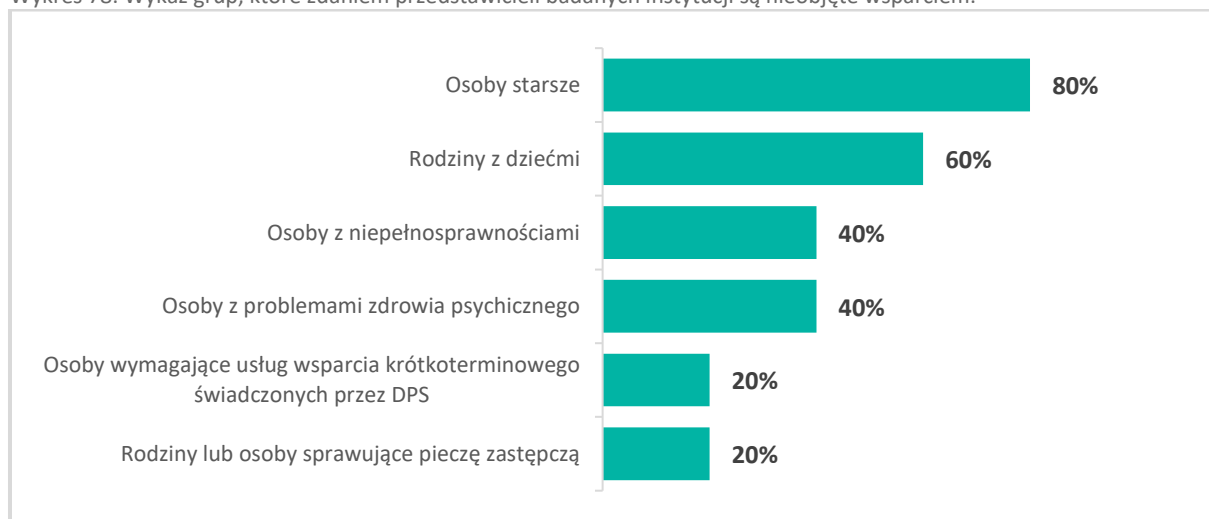
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji w większości (55% ankietowanych) wskazują, że nie ma grupy społecznej nieobjętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Wykres 78. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem.

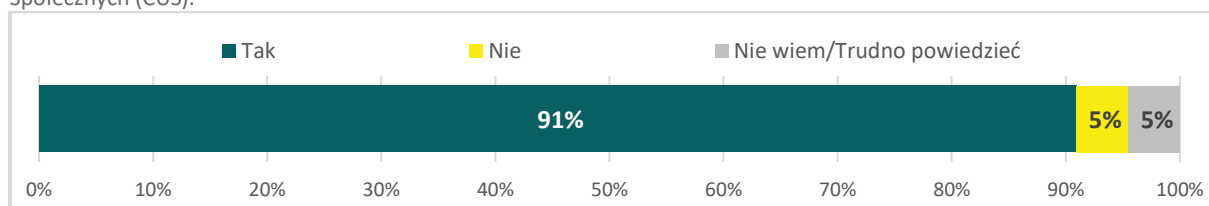
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Grupy społeczne nie objęte wsparciem instytucji gmin powiatu to: osoby starsze, rodziny z dziećmi, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby z problemami zdrowia psychicznego.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie powiatu ostrowskiego.

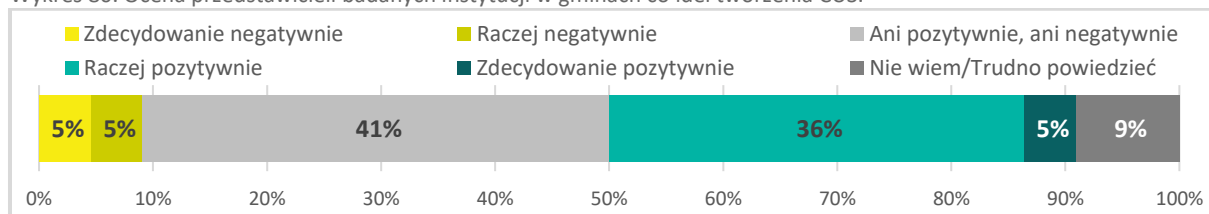
Wykres 79. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość przedstawicieli badanych instytucji (91% ankietowanych) w powiecie ostrowskim słyszała o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

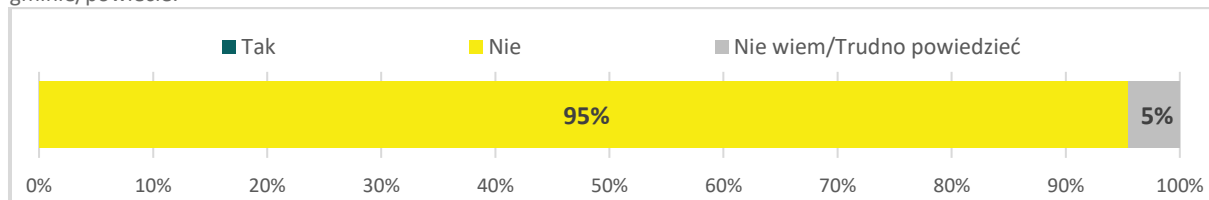
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie (41%) oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych.

Wykres 81. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.

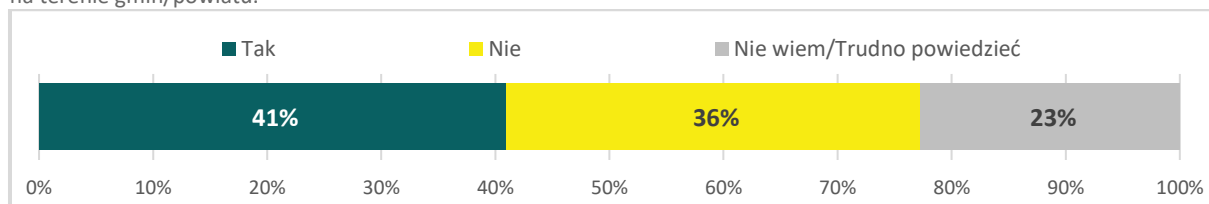
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

95% przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gmin powiatu ostrowskiego.

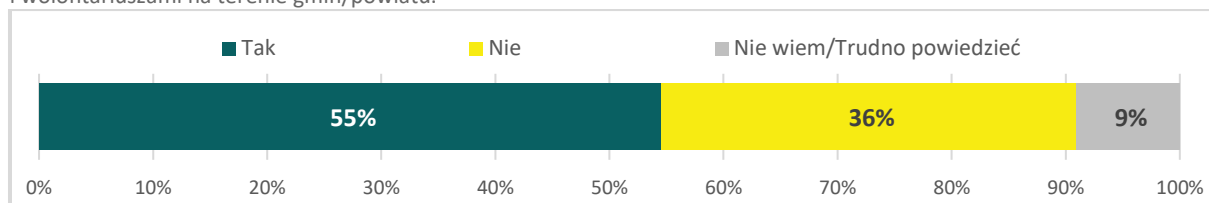
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gmin/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość (41% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

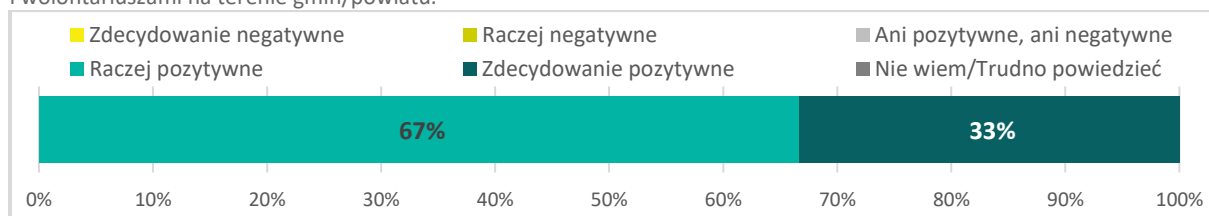
Wykres 83. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość (55% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

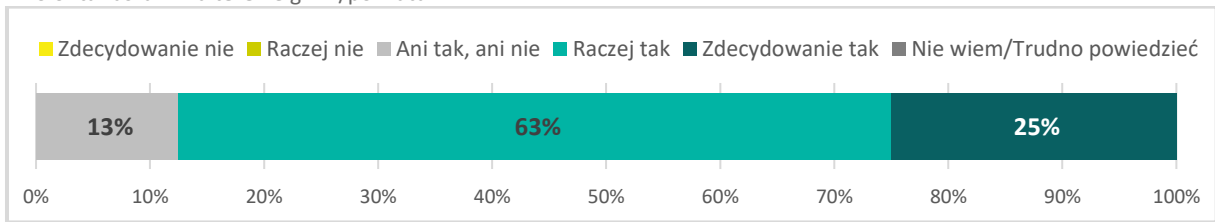
Wykres 84. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne (100% ankietowanych).

Wykres 85. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi (88% ankietowanych).

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie ostrowskim w 2023 r.	17
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie ostrowskim w 2023 r.	18
Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie ostrowskim w 2023 r.	18
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu ostrowskiego.	19
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu ostrowskiego.	20
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu ostrowskiego według rodzaju prowadzonej działalności.	21
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu ostrowskiego.	22
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie ostrowskim w 2023 roku.	24
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie ostrowskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.	24
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie ostrowskim w 2023 roku.	25
Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie ostrowskim 2023 roku.	26
Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.	26
Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie ostrowskim w 2023 r.	30

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.	33
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.	33
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.....	33
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.....	33
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.	34
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.	34
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.	34
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminy.....	35
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	35
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.	35
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	36
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.	36
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	37
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	37
Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych.	37
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	38
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminy.	38
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.....	39
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami. ...	39
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	39
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	40
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	40
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.	41
Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.	41
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	42
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy.	42
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	43
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	43
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	43
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	44
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	44
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	44
Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	45
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	46

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy.....	46
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach.	46
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	47
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach. ...	47
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	48
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	48
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	48
Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	49
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gmin.	49
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminy.....	50
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.	50
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	50
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	51
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	51
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	52
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	52
Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.	53
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.	54
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.	55
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	55
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.....	56
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	58
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	59
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.	59
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach.	59
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.	60

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.	60
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.	60
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych.	61
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	61
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	62
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.	62
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.	63
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych.	63
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	64
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	64
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.	64
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	65
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.	65
Wykres 78. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem.	65
Wykres 79. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).	66
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS.	66
Wykres 81. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.	66
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gmin/powiatu.	67
Wykres 83. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu.	67
Wykres 84. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu.	67
Wykres 85. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu.	68